

PCN

PEST CONTROL NEWS®

TIJDSCHRIFT VOOR DE PLAAGDIERBEHEERSINGSBRANCHE



NUMMER
46

Exotische *Aedes*-
steekmuggen in
Nederland

06

Lees hoe de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit inheemse en exotische muggensoorten monitort en de benodigde bestrijdingsacties coördineert.

ICUP conferentie in
Barcelona

12

Een verslag van de 10e editie van ICUP, een internationaal forum voor ideeën, informatie en onderzoek op het gebied van plaagdieren.

Bestrijding
Aziatische hoornaar
in Vlaanderen

22

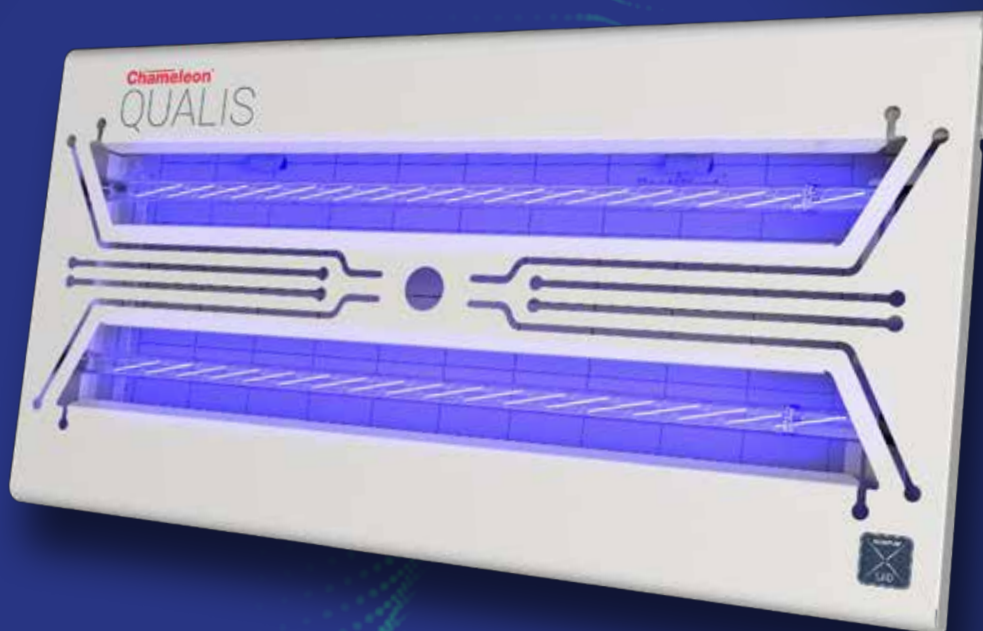
Kom meer te weten over het Vlaams Bijeninstituut en hoe het de bestrijding van de Aziatische hoornaar in Vlaanderen coördineert.

Chameleon[®] QUALIS

met **QUANTUM[®] X LED** technologie



Meer info & bestellen?
Scan de QR code!



**De nieuwste revolutie in UV LED technologie
voor de beheersing van vliegende insecten -
lichtjaren voor op de rest!**

Het laagste stroomverbruik gecombineerd met de hoogste vangstresultaten
Eenvoudig te servicen - de LED lampen dienen slechts 1x per 3 jaar vervangen te worden
Nieuwe, unieke PestWest[®] LED lijmplank met speciaal kleefoppervlak
Volledig metalen constructie - geen plastic!
3 jaar garantie(*) en gecertificeerd volgens de laatste internationale wetgeving

(*) uitgezonderd vervangonderdelen

Meer info? Neem een kijkje op:
www.pestwest.com

Confidence in
Fly Control



Bitesize...

Exotische *Aedes*-steekmuggen in Nederland

06

Lees hoe de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit inheemse en exotische muggensoorten monitort en de benodigde bestrijdingsacties coördineert.

Blijf op de hoogte van wat er speelt in onze branche

Redacteur

Dr. ing. Joeke Nijboer
Struisvaren 21
2661 PW Bergschenhoek (NL)
Tel. +31 (0)6 549 079 35
E-mail: joeke@pestcontrolnews.com

Redactioneel medewerkers

Andaan Gerritsen / Rinus van Zanten / Sander Aerts / Yvonne Van Gorp

Advertenties

redactie@pestcontrolnews.com

Ontwerp

Albatross Marketing (UK)

Druk

ctp digitalprinting
www.ctp-digitalprinting.be

Van de redacteur

04 IPM-2023 en de controle erop

Plaadierbeheersing is een breed vakgebied. Daarom niet alleen aandacht voor IPM-2023 maar ook voor invasieve exoten.

05 Het heeft er altijd al ingezeten!

Een gesprek met Rob van Veldhuijzen, een opmerkelijke man met een indrukwekkende staat van dienst in onze branche!

10

ICUP conferentie in Barcelona

12 Bestrijding Aziatische hoornaar in Vlaanderen

Een samenvatting van de belangrijkste presentaties voor de plaagdierprofessional.

Aziatische hoornaars zijn in België al een groot probleem. Kom meer te weten over hoe ze dit bij het VBI aanpakken.

22 Resultaten vragenlijst Rattenmonitor

Een overzicht van de belangrijkste resultaten en conclusies uit de vragenlijst die begin 2022 is rondgestuurd.

25

IPM-KBA: geen ontkomen meer aan

28 Van het bestrijden van ratten naar het beheren van de omgeving

Vanaf 1 januari 2023 verandert er veel voor de agrariër die zelfstandig rodenticiden wil inzetten op zijn of haar eigen bedrijf.

Plaadierproblemen op een humanere manier oplossen met geurbarrières? Dat kan! Lees er meer over op pagina 43.

43 In de spotlight

Dennis Schel aan de slag bij Anticimex en Ruud van Laere begint opnieuw met Perfect Pest Control.

51



Van de redacteur

➤ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 📌 facebook.com/pestcontrolnews

Met ingang van dit nummer zijn er enkele organisatorische aanpassingen doorgevoerd bij het tot stand komen van Pest Control News. Er is een redactieraad benoemd en er wordt actiever aan advertentiewerving gedaan om het magazine gratis te kunnen blijven aanbieden. Zoals u kunt zien, is ook de lay-out van Pest Control News in een wat nieuwer jasje gestoken.

De coronatijd is grotendeels voorbij. Dat blijkt ook wel uit het feit dat er weer vele beurzen georganiseerd werden. In dit nummer van PCN vindt u een verslag van ICUP, die gehouden werd in Barcelona en van PestWorld, die dit jaar in Boston plaatsvond. De deelnemers aan beide beurzen waren blij dat ze weer eens met elkaar op locatie konden spreken. Het blijft een droom van mij dat we ICUP of een vergelijkbare internationale conferentie in Nederland gaan organiseren, waarbij dan de gehele plaagdierbranche betrokken is.

Het wordt steeds duidelijker dat een plaagdierbeheerser meer kennis moet hebben, zowel theoretisch als praktisch. De verworven kennis zou moeten worden getoetst door een exameninstituut waarbij goede richtlijnen zijn opgesteld waaraan de scholing tot plaagdierbeheerser en de nascholingen moeten voldoen. Het zou daarbij helpen als we één exameninstituut hebben dat aangestuurd wordt door een overheidsinstantie die veel te maken heeft met opleidingen en examens. Nú is het zo dat beide exameninstututen nog steeds verschillende criteria hanteren voor het afnemen van zowel de theoretische als de praktische kennis van de cursisten.

1 januari 2023 is de datum waarop de richtlijn IPM-Knaagdierbeheersing in werking treedt. Heel wat plaagdierbeheersers en plaagdierbeheersingsbedrijven hebben reeds de juiste voorbereidingen getroffen en zullen in de komende maanden verdere oplossingen gaan zoeken om zo goed en efficiënt mogelijk te gaan werken volgens de genoemde richtlijnen. Het zal wennen worden, niet alleen bij de plaagdierbedrijven en hun medewerkers, maar

zeker ook bij hun klanten. Alle direct en indirect betrokkenen bij de richtlijnen voor IPM-Knaagdierbeheersing zoals het Ctgb, NVWA, ILT, producenten en distributeurs hebben (hopelijk) de juiste en voldoende voorbereidingen getroffen.

Er zijn ongetwijfeld ook bedrijven en personen die zich in mindere mate hebben voorbereid op de nieuw ontstane situatie. Ik ben benieuwd hoe het met de agrariërs, particulieren, gemeentes, woningbouwverenigingen en vooral de kleinere bedrijven in o.a. de horeca zal gaan bij het implementeren van IPM-Knaagdierbeheersing. Het zal nog wel enige tijd (maanden/jaren?) duren voordat alle problemen tot ieders tevredenheid zijn opgelost! We zullen het wel zien.

IPM-Knaagdierbeheersing is slechts een onderdeel, zij het een belangrijk onderdeel, van het werk van plaagdierbeheersers. Niet alleen ratten en muizen, maar ook andere plaagdieren zullen de komende jaren nog voor de nodige uitdagingen zorgen in onze branche. Zeker in een veranderend klimaat met hogere temperaturen komen er steeds meer ongewenste (invasieve) soorten in ons land voor die ziektes kunnen overbrengen. Plaagdierbeheersers kunnen een belangrijke rol spelen bij het bestrijden van deze organismen. Het hoofdartikel van deze editie is deze keer dan ook gewijd aan steekmuggen en geeft een inzicht in hoe het Centrum Monitoring Vectoren, onderdeel van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), al geruime tijd inzet op meerjarige monitoring van o.a. steekmuggen, teken en knutten in Nederland. Aangezien ook de Aziatische hoornaar steeds verder oprukt in Nederland en België, leest u in deze editie hoe overlast in beide landen aangepakt wordt en welke rol plaagdierbeheersers daar bij kunnen spelen.

Tot slot wens ik u nog prettige kerstdagen en een fijne jaarwisseling.

Joeke Nijboer
Redacteur Pest Control News



IPM-2023 en de controle erop

➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 👍 facebook.com/pestcontrolnews

De datum van 1 januari 2023 nadert met rasse schreden. Vanaf dan gaat Nederland over op IPM-2023. Dit betekent dat er volgens het principe van IPM zowel buiten als binnen geen aangewezen rodenticiden meer mogen worden gebruikt tenzij de persoon die de bestrijding uitvoert vakbekwaam én IPM-2023 geschoold is en het bedrijf is gecertificeerd.

De afgelopen 5 jaar is er buiten gebouwen al volgens het IPM-systeem gewerkt. Daar heeft eenieder veel van geleerd en er is ook veel verbeterd. Het effect is dat de toepassing van anticoagulantia in de bestrijding buiten gebouwen aanzienlijk is afgenomen. Nu is de uitdaging dat iedereen die de aangewezen rodenticiden ook binnen wil inzetten tegen ratten én muizen vakbekwaam is en het bedrijf waarvoor hij werkt gecertificeerd volgens het IPM-systeem.

Zeker voor de agrarische sector zal dit een grote impact hebben. Een agrariër mag op eigen bedrijf blijven bestrijden maar onder vergelijkbare voorwaarden als een professionele plaagdierbestrijder. Hij moet een IPM-KBA-bewijs bezitten en het desbetreffende boerenbedrijf moet gecertificeerd zijn om aangewezen rodenticiden te mogen gebruiken.

Het betekent ook dat in 2023 rodenticiden op basis van de aangewezen stoffen voor niet-professioneel gebruik van de markt zullen verdwijnen. Particulieren kunnen op termijn dus geen rodenticiden meer kopen. De toelatingen voor deze producten worden hierop aangepast per 1 januari 2023.

Het aan banden leggen van de verkoop is een grote uitdaging voor handhaving en toezicht. De ILT en NVWA bereiden zich hier momenteel serieus op voor. Vooral de verkoop via internet heeft de aandacht. Het is niet toegestaan om op de Nederlandse markt buitenlandse producten te verkopen zonder Nederlandse toelating. Ook mogen deze producten niet gebruikt worden. Van producten uit België, Polen of Duitsland is bekend dat die vanuit Nederland worden besteld om in Nederland te gebruiken maar ook dat is niet toegestaan. Koop en gebruik alleen middelen die voor Nederland zijn toegelaten!

Het beste blijft toch om via het IPM-systeem zoveel mogelijk de plaag beheersbaar te houden met zo weinig mogelijk inzet van aangewezen rodenticiden. Dat is immers het doel waarom IPM-Knaagdierbeheersing is ingevoerd.

Er zullen in de toekomst altijd zaken blijven die marktverstoring kunnen veroorzaken. Denk daarbij aan illegale handel, een bedrijf dat zonder certificaat aan het bestrijden is, geen vakbekwaamheidsbewijs heeft, etc. ILT en NVWA houden zich met dit soort zaken bezig. Maar er bestaat ook de mogelijkheid

om melding te doen over ongewenste praktijken bij zowel de NVWA als de ILT via de link www.ilent.nl/meldformulieren-inspectie-leefomgeving-en-transport (stoffen en producten; biociden). Dit kan eventueel ook anoniem als dat gewenst is. Anoniem betekent ook echt anoniem. Daarom volgt er ook geen antwoord of terugkoppeling.

IPM vraagt gedragsverandering en een andere manier van aanpak. Het is een ontwikkeling die niet meer tegen te houden is. Er wordt al nagedacht of IPM niet voor alle plaagdierbeheersing ingezet moet worden. Dit is voor gewasbescherming al aan de orde. We kunnen dus ook leren en ervaring opdoen met IPM-2023 om het in de toekomst nog beter te doen!

ILT heeft bevestigd dat bij bedrijven die nog niet gecertificeerd zijn voor IPM-Knaagdierbeheersing, maar wel een bewezen afspraak hebben gemaakt met een certificerende instantie, met ingang van 1 januari 2023 nog niet actief gecontroleerd gaat worden of men het certificaat al heeft gehaald. Wel moeten die bedrijven al werken volgens de richtlijnen welke beschreven staan in het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing.

Joeke Nijboer

Exotische *Aedes*- steekmuggen in Nederland



Aziatische tijgermug (*Aedes albopictus*)



Aziatische tijgermug (*Aedes albopictus*)

Naast inheemse vectoren zijn er ook vectoren die door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied terecht zijn gekomen. Zo zijn er de afgelopen jaren meerdere exotische steekmuggen in Nederland opgedoken, met name van het muggengeslacht *Aedes*. Deze muggensoorten leggen eitjes die koude of droge seizoenen goed kunnen overleven. Wanneer de mug deze eitjes legt in goederen die internationaal worden verhandeld, zoals tweedehands banden of Lucky Bamboo-plantjes, liften ze makkelijk mee naar andere landen. Zo is bekend dat de Aziatische tijgermug (*Aedes albopictus*) op deze manier regelmatig in ons land wordt geïntroduceerd. Via internationale handel en vervoer zijn er ook andere exotische muggensoorten in Nederland geïntroduceerd zoals de Amerikaanse rotspoelmug (*Aedes atropalpus*), de gelekoortsmug (*Aedes aegypti*), de Aziatische bosmug (*Aedes japonicus*), een Japanse soort (*Aedes flavopictus*) en recent de Koreaanse bosmug (*Aedes koreicus*). De aanwezigheid van exotische steekmuggen in Nederland is ongewenst en wordt om die reden gemonitord in de zogenoemde "Points of Entry" zoals kassen, bedrijven die handelen in tweedehands banden, havens en luchthavens. Bestrijding is cruciaal om te voorkomen dat deze exoten zich vestigen (met name de tijgermug) en om de kans te verkleinen dat overdracht van virusziekten zoals dengue, chikungunya en zika ook in Nederland kan plaatsvinden.

Het Centrum Monitoring Vectoren, kenniscentrum voor vectoren in Nederland, is onderdeel van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en voert sinds 2010 in heel Nederland meerjarige monitoring uit naar vectoren zoals steekmuggen, teken en knutten. Door monitoring wil het CMV in beeld brengen waar welke vectorsoorten in Nederland van nature voorkomen, en via welke routes welke exotische vectoren Nederland binnenkomen. Met de informatie verkregen door gerichte monitoring en expertise geeft het CMV ook advies binnen de NVWA voor de coördinatie van de benodigde bestrijdingsacties, vooral tegen de tijgermug.

Burgers die zelf een exotische mug zien (of denken te zien) kunnen die via de NVWA-website melden, waarbij het belangrijk is een foto van de mug mee te sturen en de mug zelf te bewaren (www.nvwa.nl/muggen). Alle meldingen met foto's worden door vectorspecialisten van het CMV beoordeeld.

De Aziatische tijgermug werd in Europa voor het eerst in 1979 in Albanië gesignaleerd, en in het midden van de jaren tachtig ook gevonden in de Verenigde Staten en Brazilië. Na een snelle kolonisatie van grote delen van de wereld dook de tijgermug in de jaren negentig ook op in Noord-Italië via import van gebruikte banden. Vanaf Italië begon een verdere opmars naar aangrenzende landen in Europa. Het is bekend dat volwassen tijgermuggen makkelijk kunnen meeliften met (vracht)auto's en door het snelle transport via het Europese hoofdwegennet kunnen ze levend andere locaties bereiken zoals de eindbestemming of rustplaatsen langs de snelweg. Op de Nederlandse toegangswegen zijn er in 2020 voor het eerst eitjes van de tijgermug gevonden in muggenvallen bij tankstations en wegrestantants langs snelwegen in Noord-Brabant. Deze eitjes zijn hoogstwaarschijnlijk afkomstig van zwangere vrouwtjesmuggen die in auto's, caravans of vrachtwagens vanuit Zuid-Europese regio's waren meegelift naar Nederland. Op de Brabantse parkeerplaatsen vonden de muggen een broedplek en legden hun eitjes. Deze bevindingen versterken het vermoeden dat dit de invoerroute is van de tijgermuggen die sinds 2016 elk jaar in woonwijken worden gevonden. Behalve de vrouwtjes kunnen ook eitjes en larven meeliften via goederen uit het zuiden. De ingevoerde tijgermuggen kunnen makkelijk in Nederland allerlei geschikte broedplekken met stilstaand water vinden. Broedplekken voor de tijgermug zijn bijvoorbeeld emmers gevuld met regenwater, vogelbadjes, niet-afgedekte regentonnen, putjes of verlaten plastic speelgoed.

Om te voorkomen dat de Aziatische tijgermug zich vestigt in Nederland, worden uitroeiingsprogramma's uitgevoerd zodra een tijgermug wordt gedetecteerd. Deze bestrijdingsacties worden gedaan volgens een NVWA-draaiboek en volgens het principe van integraal vectormanagement (IVM). Bestrijding wordt gecoördineerd door de NVWA en samen met een plaagdierbeheersingsbedrijf uitgevoerd. Om de bron van de tijgermug uit te roeien na vondsten in woonwijken worden alle mogelijke broedplekken ongeschikt gemaakt of verwijderd binnen een ruim gebied rondom de vondsten.



Dat betekent dat alle containers met regenwater of stilstaand water worden leeggemaakt of droog opgeborgen. Bij het opruimen van broedplekken is de hulp van burgers en bedrijven noodzakelijk. Wanneer het opruimen van broedplekken niet mogelijk is, wordt een toegelaten larvicide ingezet dat specifiek steekmuggenlarven doodt. Toepassing van biocides wordt gedaan door het gespecialiseerde personeel van een plaagdierbeheersingsbedrijf onder toezicht van een NVWA-inspecteur. Tijdens deze acties worden larvale monsters genomen op de broedplekken en meerdere specifieke muggenvallen binnen het bestrijdingsgebied ingezet (zie foto's boven) om de mogelijke tijgermugpopulatie (en de acties) te monitoren. Vervolgvondsten leiden er regelmatig toe dat bij uitroeiingsprogramma's honderden adressen meerdere keren in het seizoen worden bezocht.

Ondanks de vele introducties op meerdere locaties, is dankzij de uitroeiingsprogramma's geen kans gegeven aan de tijgermug om zich in Nederland te vestigen. Helaas heeft een andere exotische muggensoort, namelijk de Aziatische bosmug, zich wel permanent weten te vestigen. Deze muggensoort werd in 2012 voor het eerst opgemerkt in de gemeente Lelystad in een van de honderden muggenvallen van de NVWA. Na verder onderzoek bleek dat de soort zich al had verspreid door de hele Flevopolder en recent op meerdere locaties in de provincie Limburg is gevonden. De bosmug kan in bossen bijvoorbeeld met water gevulde boomholten gebruiken als broedplek. Door de goede aanpassing aan het Nederlandse klimaat, de aanwezigheid van populaties in dichtbijgelegen delen van België en Duitsland, en het gebruik van bossen als leefomgeving is

het te verwachten dat deze soort binnenkort ook andere gebieden in Nederland koloniseert.

Recente monitoring op de luchthaven van Schiphol laat zien dat gelekoortsmuggen, tijgermuggen en andere exotische muggensoorten (waaronder malariamuggen) ook kunnen worden ingevoerd via de cabine en de bagagecontainers van vliegtuigen. De invoer via deze route wordt gefaciliteerd door grote muggenpopulaties in de buurt van de luchthavens van herkomst, vanwaar de muggen passagiers of bagagemedewerkers volgen en terecht komen in de cabine of in bagagecontainers. Op deze manier kunnen deze muggen Schiphol binnen enkele uren bereiken.

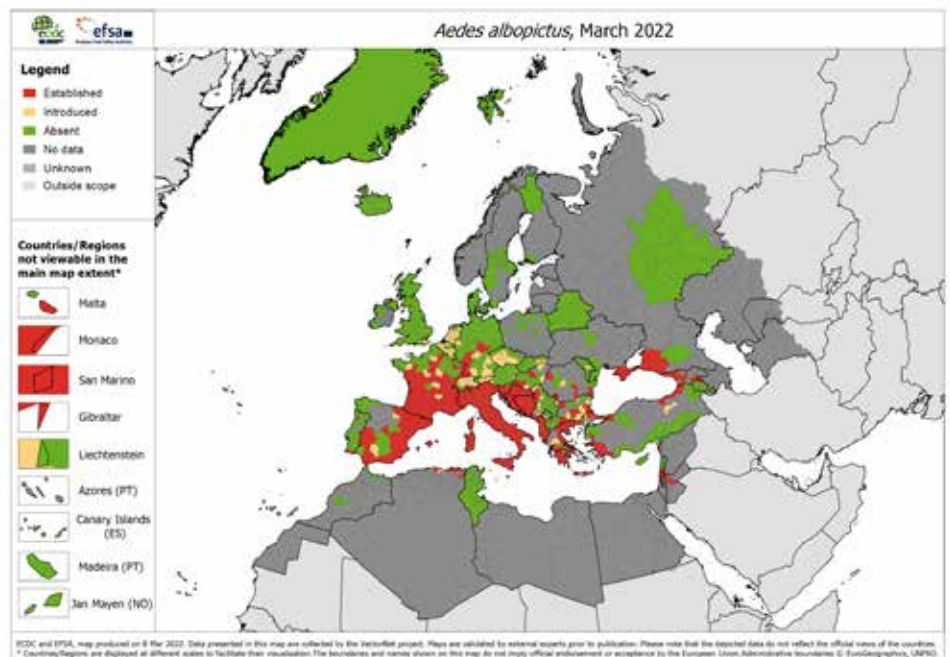
Om deze exotische muggen te bestrijden, is het werk van meerdere teams van gespecialiseerde plaagdierbeheersers onmisbaar. Medewerkers worden ingezet bij meerdere taken zoals broedplekken waarnemen, ongeschikt maken van tijgermug broedplekken (bronnen saneren), toepassing van larvicide, en toepassing van adulticide tegen volwassen muggen. Samen met de plaagdierbeheersers zijn deze bestrijdingsacties in de afgelopen jaren al vele malen succesvol uitgevoerd. Deze gezamenlijke bestrijdingsacties zullen er in de toekomst hopelijk voor zorgen dat voorkomen wordt dat de Aziatische tijgermug zich permanent gaat vestigen in Nederland.

Dit artikel is deels gebaseerd op bijdragen van het CMV in boek "De Mug - Over steekmuggen en de verspreiding van ziekten"

NVWA; Netherlands Institute for Vectors, Invasive plants and Plant Health (NIVIP); Centre for Monitoring of Vectors (CMV)

Dr. Adolfo Ibáñez-Justicia, Sr. Researcher Vectors

Verspreidingsgebied tijgermug in Europa (Maart 2022). Bron: ECDC mosquito maps



Traas Nature Care helpt bedrijven hun omgeving natuurlijker in te richten

Dat steeds meer bedrijven aandacht schenken aan de natuur is bijzonder waardevol. Een veilige plek voor insecten en vogels is nodig om de biodiversiteit te vergroten. Traas Nature Care helpt bedrijven dit te realiseren door het plaatsen van verschillende faunavoorzieningen. Daarmee zorgen we samen voor een stabiel ecosysteem en brengen we de natuur, stapje voor stapje, meer in balans. Traas Nature Care heeft de afgelopen tijd verschillende bedrijven mogen helpen hun omgeving natuurlijker in te richten.

Zo hebben deze zomer niet alleen de toeristen genoten op Camping Bonte Hoeve in Sint Kruis maar ook een heleboel insecten, door de plaatsing van een groot Buzzle® insectenhotel. Voor de grootste aanbieder van vakantieparken in Nederland zijn voorzieningen geplaatst voor vlemmuizen, insecten en vogels op Texel. De plaatsing van een vier meter lange en tweeëneenhalve meter hoge oeverwaluwand met 51 nestkasten was zeer bijzonder.

Traas Nature Care heeft voor WDP (Warehouses De Pauw), specialist in logistiek vastgoed, op 12 verschillende locaties in Europa faunavoorzieningen mogen plaatsen. Het bedrijf is bezig met verduurzaming en het behalen van een BREEAM-certificering. Deze voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol en hebben als uiteindelijk doel de ecologische waarde van een terrein te verhogen en de biodiversiteit te verbeteren. Een omvangrijke opdracht waarbij voor alle locaties rapportages over de uitvoering zijn opgesteld, 12 insectenhôtels, 12 torenvalkenkasten, 72 nestkasten voor zangvogels en 48 vlemmuizenkasten zijn geplaatst.

Naast het realiseren van faunaplannen werkt Traas Nature Care met diverse technieken om meer balans in de natuur aan te brengen. Zo is de muggenoverlast bij vakantiepark De Heihorsten in Someren merkbaar afgenomen na het uitzetten van vissen als biologische bestrijdingsmethode. Met milieuvriendelijke bestrijding van ongedierte blijft de natuur zo veel mogelijk in evenwicht. Daarnaast worden gebouwen 'natuurvrij' gemaakt wanneer ze gesloopt of gerenoveerd moeten worden. Vlemmuizen die zich schuil houden in spouwmuuren of huismussen onder dakpannen krijgen een alternatief onderkomen. Er wordt hierbij altijd nauw samengewerkt met de klant en de ecoloog.

www.traasnaturecare.nl



Traas Torenvalkenkast Zwolle



Traas Insectenhotel Lille (FR)



Traas Oeverwaluwand Texel

DE TOTAALOPLOSSING VOOR

- ✓ Het voorkomen en bestrijden van plaagdieren
- ✓ Bescherming en herstel vocht- en houtschade
- ✓ Biologische bestrijding, natuurbescherming en biodiversiteit

TOE AAN DE VOLGENDE STAP?

Gaat u stoppen als ongediertebestrijder? Wij nemen graag uw portefeuille over! Bel naar 088 - 22 121 22

WWW.TRAAS.NL

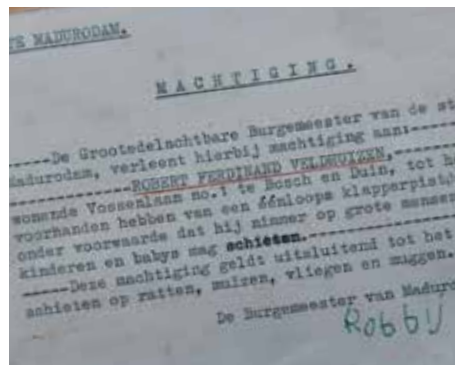


Het heeft er altijd al ingezeten!

➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 📌 facebook.com/pestcontrolnews

We gaan even terug in de tijd... Het is 2004 en voor de 9^e editie van PCN magazine schrijf ik dat Rob van Veldhuijzen een bijzonder gepassioneerde plaagdierbeheerser is die betrokken is geweest bij vele zaken die direct en indirect te maken hebben met de plaagdierbeheersing in Nederland. Deze tekst is nog steeds actueel en is voor de redactie aanleiding om het met Rob nog eens over zijn indrukwekkende carrière te hebben.

Rob is al meer dan 68 jaar betrokken bij ons prachtige vakgebied. Zijn eerste diploma kreeg hij als rattenschutter reeds in 1954! De vader van Rob had onder andere een boerderij en wilde de ratten afschieten die over het erf liepen. Hiervoor vroeg hij een vergunning aan, tot grote fascinatie van de jonge Rob, die ook een vergunning wilde hebben. Alleen niet voor



een geweer maar voor zijn klapperpistool. En dat heeft hij gekregen! Hij kreeg een officiële vergunning van de burgemeester van Madurodam, waarbij het toegelaten was dat hij met een klapperpistool op ratten mocht schieten. Je kunt wel begrijpen dat de kleine Rob beretrots was en wellicht is dat wel de aanleiding geweest van zijn indrukwekkende carrière op plaagdierbestrijdingsgebied in Nederland!

Na bij Heco Conserven in Cuijk gewerkt te hebben, is Rob in 1987 voor zichzelf begonnen. Samen met Jos van Daal richtte hij een VOF op. De werkzaamheden lagen in het begin vooral op het gebied van desinfecteren. Na

een ernstige ziekte is Rob in 1993 de opleiding 'bestrijdingsdeskundige' gaan volgen bij SVO en is hij de plaagdiertak binnen zijn bedrijf verder gaan ontwikkelen.

Rob's motto is: "Als je alleen bent, ben je niets.". De kracht en inzet van anderen gaven hem de nodige energie om zijn bedrijf verder te ontwikkelen. Zijn kompaan Jos van Daal en medewerker Mario Caspers zijn de belangrijke factoren geweest om het bedrijf verder te laten groeien. Mario heeft in 2017 het aandeel van Rob overgenomen en de naam van Veldhuijzen-Boxmeer in 2021 veranderd in Soludax.





“Wanneer er een probleem is bij een bedrijf, is dat vaak een managementprobleem: als het bedrijf anders was ingericht, had de locatie niet hoeven te worden gedesinfecteerd of de plaagdieren bestreden hoeven te worden. Wanneer een bestrijdingsbedrijf ingeroepen wordt, is het belangrijk dat men het vertrouwen van dat bedrijf moet krijgen en dat kan alleen als er uitstekend werk wordt afgeleverd op een professionele manier. Belangrijk is dat in eerste instantie een grondig onderzoek wordt uitgevoerd om na te gaan waar de problemen vandaan komen. Laboratoriumonderzoek kan daarbij belangrijk zijn, zoals bij het determineren van de plaagdiersoort. De hygiëne op een locatie kan het beste worden bekeken door microbiologisch onderzoek te doen”, aldus Rob. Volgens Rob zouden plaagdierbeheersers in het algemeen het vooronderzoek grondiger moeten uitvoeren alvorens maatregelen worden aanbevolen zoals habitatmanagement (lees: ‘wering’ in de tijd van Van Bladeren bij de SVO). De meeste problemen zijn dan al opgelost. Niet-chemische bestrijding op allerlei manieren heeft de voorkeur van Rob. Op het niet-chemisch bestrijdingsgebied hebben biologische bestrijdingsmethoden en digitale vallen gecombineerd met goede cameraobservaties de toekomst. Alles moet dan wel goed gedocumenteerd worden in een goed, digitaal plaagdiermanagement-programma. Een plaagdierbeheerser moet alle kennis vergaren op zijn vakgebied; wellicht zijn er al vangmethodes die nog beter zijn of die in de toekomst op de markt komen. Zoals Rob ook veelvuldig in zijn lessen vertelde, is “het altijd rondlopen met een emmertje vergif als het wondermiddel” volgens hem niet meer van deze tijd!

Plaagdierbeheersers moeten zich niet alleen focussen op hun eigen werkzaamheden maar moeten zich vaak breder oriënteren door na te gaan wat er in het buitenland gebeurt. In Polen en Tsjechië worden bijvoorbeeld al lange tijd nestgelegenheden en roefvogelpalen neergezet op locaties waar veel ratten en muizen voorkomen en in de boomgaarden wordt tussen de bomen zeer regelmatig de grond omgewoeld om nestgelegenheden van woelratten te voorkomen.

Vele lezers kennen Rob ongetwijfeld van PLA..N., de brancheorganisatie die hij samen met Alex Mars in 2013 oprichtte; een initiatief waar hij bijzonder trots op is. PLA..N. heeft momenteel meer dan 150 leden en is een organisatie die toegankelijk is voor leden om over allerlei zaken vragen te stellen. Een goede communicatie naar de leden staat voorop en elk lid wordt ook werkelijk gehoord. Een niet onbelangrijk feit is dat het lidmaatschapsbedrag laag is. De leden moeten zich thuis voelen bij PLA..N. Momenteel zijn verschillende leden van PLA..N. betrokken bij vele besluitvormingen binnen ons branchegebied. Deze professionalisering vindt Rob een goede zaak.

Ik kan wel zeggen dat bijna een kwart tot de helft van alle plaagdierbeheersers in Nederland wel eens te maken heeft gehad met Rob's leskwaliteiten. Zijn theoretische en praktische kennis en zijn vele verhalen hebben zeker indruk gemaakt, waardoor menigeen enthousiast is geworden voor het plaagdiervak. Rob is in 1992 begonnen als cursist bij het SVO, waar Herman van Bladeren toen de scepter zwaaide. Eén van zijn docenten was Ton Brink, met wie hij een levenslange vriendschap heeft onderhouden en die hem veel geleerd heeft op het gebied van insectendeterminatie. Al vlug werd Rob docent bij het KAD. Toen José van Uffelen op een gegeven moment een vergadering in haar woonplaats Rozenburg organiseerde, waar ondergetekende en ook Rob bij aanwezig waren, was Rob al vlug overtuigd om les te gaan geven bij het door José opgerichte Musca. Belangrijk bij Musca was dat er gedoceerd werd door docenten die voldoende praktijkervaring hadden en vanuit een praktische benadering les gaven. Nadat Musca overging naar SPA-groep is een aantal docenten opgestapt, waaronder Rob, en is men begonnen om bij KOVA een nog meer op de praktijk gerichte plaagdierbeheersersopleiding te starten. Beroemd zijn de ratten- en muizencontroles in en rondom het gebouw in Veenendaal en de houtworminspectie in een molen. Nadat de florierende plaagdieropleiding bij KOVA meegetrokken werd in het faillissement van de asbesttak van KOVA, heeft Rob meegewerkt aan het opzetten van Killgerm Training. Naast verschillende BT-lesdagen verzorgde Rob ook de nascholingen

“Ratten Academy” en “Hout (Basis)”. Rob's laatste wapenfeit op het opleidingsgebied is het samen met ondergetekende opzetten van een drietal nascholingen met als thema IPM-Knaagdierbeheersing, die niet alleen in Raamsdonk maar ook op diverse plekken in het land worden gehouden. Menigeen heeft Rob's camper wel eens zien staan op de parking van een Van der Valk hotel, waar hij de nacht voor het lesgeven verbleef. Halverwege dit jaar is het afscheid gevierd van Rob bij Killgerm Training.

Volgens Rob zal de plaagdierbeheersings-wereld in de toekomst meer te maken krijgen met allerlei soorten digitale systemen. Wildcamera's worden momenteel veelvuldig gebruikt maar in de toekomst zal het accent meer liggen op multifunctionele camera's die meerdere zaken kunnen doen. Men zal minder gebruik maken van allerlei biocidesoorten en dus het “emmertje vergif” zal minder worden gebruikt. De nadruk zal meer komen te liggen op IPM, waarbij habitatmanagement en niet-chemische bestrijdingsmethoden belangrijker worden. En alles zal gedocumenteerd moeten worden!

Wie nu denkt dat Rob stil is gaan zitten, heeft het mis! Rob ondersteunt nog vele plaagdierondernemers bij het laten certificeren voor IPM-Knaagdierbeheersing. Daarnaast zal hij vanuit zijn huis in Almelo vermoedelijk nog regelmatig over allerlei zaken zijn mening laten horen. Want volgens Rob is het vak van een plaagdierbeheerser een ongekend, mooi en interessant beroep. Maar je moet nooit denken dat je het allemaal wel weet!

Joeke Nijboer





ICUP in Barcelona

➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 👍 facebook.com/pestcontrolnews

Na twee keer uitstel door corona kon eindelijk van 27 tot 29 juni de 10th International Conference on Urban Pests (ICUP) worden gehouden in Barcelona. ICUP is een internationaal forum voor ideeën, informatie en onderzoek op het gebied van plaagdieren en wordt sinds 1993 om de drie jaar gehouden. Alle gehouden presentaties zijn terug te vinden in de gedrukte proceedings maar sinds dit jaar ook via de website www.icup.org.uk door middel van het invoeren van trefwoorden.

Barcelona is een prachtige stad met een heerlijk klimaat en dat straalde ook af op de conferentie, die gehouden werd aan de universiteit van de stad. De gemoedelijkheid en het weerzien van oude bekenden, maar ook het kennismaken met nieuwe personen was dan ook een vreugdevol onderdeel van deze bijeenkomst. In totaal waren meer dan 250 personen aanwezig op deze conferentie, waaronder een tiental Nederlanders van verschillende geledingen zoals CenSas, Ctgb, RIVM maar ook een

plaagdierbeheersingsbedrijf en distributeurs zoals Killgerm Benelux en natuurlijk ondergetekende.



In totaal kon men kennismaken met meer dan 150 presentaties en posters met zeer diverse onderwerpen maar die wel allemaal te maken hadden met de huidige onderzoeken op het gebied van de ecologie, de beheersing en het voorkomen van ziektes door plaagdieren. Er is een duidelijke verschuiving merkbaar naar de meer economische randvoorwaarden van het beheersen van plaagdieren waarbij steeds meer gebruik wordt gemaakt van nieuwere en exactere technieken om de overlast van plaagdieren in kaart te brengen. Ook waren er meer toegepaste onderzoeken die direct van toepassing zijn op de beheersing van plaagdieren dan tijdens de vorige bijeenkomsten.

Door het veranderende klimaat zullen we steeds vaker te maken krijgen met nu nog onbekende plaagdieren en ziektes. Voorbeelden daarvan zijn dengue, malaria, chikungunya, gele koorts, het Krim-Congovirus en het westnijlvirus, waarbij steekmuggen een grote rol spelen bij het overbrengen van deze ziektes. Ook wordt steeds meer aandacht besteed om plaagdieren op een zo biologisch mogelijke manier te bestrijden.



Een samenvatting van een aantal presentaties:

Houtworm (*Anobium punctatum*) en de grote houtwormkever (*Xestobium rufovillosum*) komen nog steeds veel voor en er zijn diverse manieren om die te bestrijden. In een presentatie uit Berlijn bleek dat de larven



van de hamkever (*Korynetes caeruleus*) de larven van de houtwormsoorten opspoorde en die opaten. Door het massaal loslaten van hamkevers zou het volgens de auteur mogelijk moeten zijn om houtworm te bestrijden in een aangetast pand.

Houtworm kan ook bestreden worden door de parasiterende schildwesp *Spathius exarator* die commercieel beschikbaar is in Duitsland en door de bleekgele mierenkever (*Opilo domesticus*).

Wanneer de genoemde schildwesp een houtlarve heeft gevonden in het hout, boort hij een gat in de holte waar de houtwormlarve zich bevindt en legt er een eitje in. Daar ontwikkelt zich een larve uit die de houtwormlarve binnendringt en die gebruikt als voedsel.

Uit een proef met wespen (*Vespula alascensis* en *V. pensylvanica*) in Californië, vergelijkbaar met onze Duitse wespen, bleek dat ze een voorkeur hebben voor gemalen kippenvlees. Wanneer dat gemengd en aangeboden werd met de werkzame stof fipronil (0,025%) of dinotefuran (0,025%) nam de wespenoverlast in 2 à 3 weken met 50% af.

In een proef in Australië bleek dat de overlast van Duitse wespen binnen een paar weken verdween wanneer er een lokaas op basis van fipronil werd aangeboden.



Adolfo Ibáñez-Justica van het Centrum Monitoring Vectoren vertelde dat Nederland zoveel mogelijk de Aziatische tijgermug (*Ae. Albopictus*) probeert te bestrijden. Zodra er een Aziatische tijgermug is waargenomen, wordt er onderzoek uitgevoerd in een straal van 100 tot 200 meter rondom de vindplaats, waarbij alle mogelijke potentiële

larvebroedplaatsen worden verwijderd. Dat gebeurt door alle mogelijke waterpoeltjes binnen dat gebied op te sporen en te verwijderen. Wanneer dat niet mogelijk is, wordt het water behandeld met de larvicide *Bacillus sphaericus* die parasiteert op de steekmuglarve.

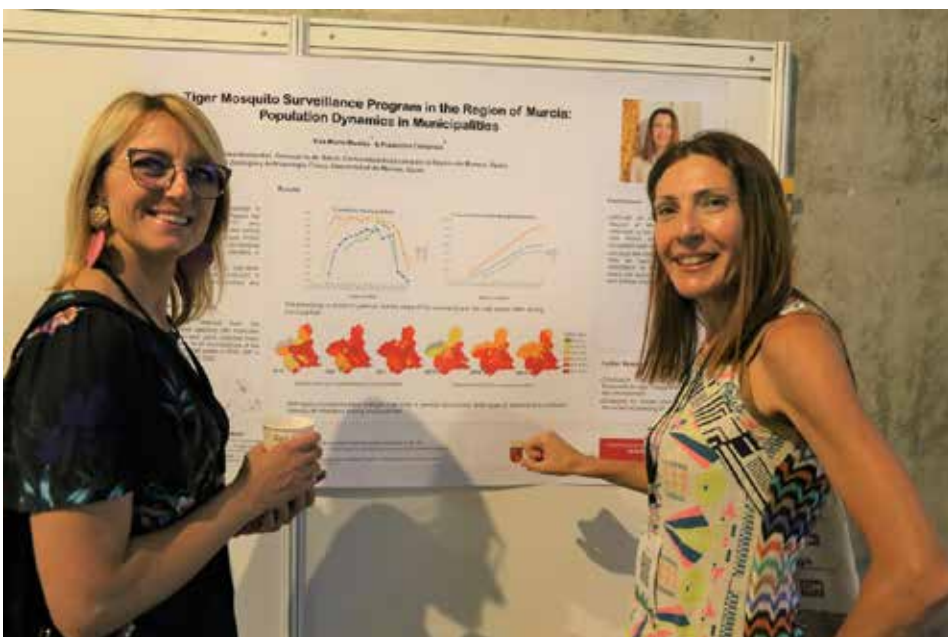
Door de import van planten uit het Middellandse zeegebied is er in 2019 in het noordoosten van Zwitserland een grote termietenplaag ontstaan. Een vergelijkbare plaag zou ook in Nederland kunnen ontstaan als de omstandigheden voor de termieten gunstig zijn om zich te kunnen vestigen.



Het Midderraan draaigatje breidt zich steeds meer uit. Ook in Zwitserland komt deze soort nu op verschillende plekken voor. Een succesvolle bestrijdingsmethode is om het grondoppervlak af te dekken met een afbreekbare foam en vervolgens de ondergrond met heet water te penetreren. Door de foam koelt het water minder snel af, waardoor er vele Mediterrane draaigatjes sterven. Ook kan vervolgens een bestrijding met Spinosad, een bacteriepreparaat, worden uitgevoerd, waarna het aantal mieren afneemt. Vervolgens kunnen de restanten van de nesten actief bestreden worden met een gel op basis van bijvoorbeeld imidacloprid.

Grote kakkerlaksoorten, zoals de Amerikaanse kakkerlak, eten in verhouding veel meer gellokazen met bijvoorbeeld fipronil als werkzame stof dan Duitse kakkerlakken. Dat betekent dat ze ook een grote hoeveelheid actieve stof opnemen terwijl dat niet nodig is om ze te laten sterven. In theorie zou er een cascade-effect zijn, hetgeen betekent dat kakkerlakken die nog geen lokaas hebben opgenomen de kakkerlakken opeten die gestorven zijn door het lokaas. In de praktijk wordt regelmatig getwijfeld of dat cascade-effect optreedt. Het betekent dat de hoeveelheid actieve stof in vele gevallen in de opgenomen lokazen hoger is dan noodzakelijk om de kakkerlakken te laten sterven. Overwogen zou kunnen worden om de hoeveelheid actieve stof te verlagen wanneer er grote kakkerlaksoorten worden bestreden die veel lokazen opnemen.

Wanneer er sprake is van een grote kakkerlakkenplaag, wordt vaak gesteld dat eerst de hygiëne in het desbetreffende woningcomplex verbeterd moet worden en vervolgens de overlast met een voor kakkerlakken aantrekkelijke gel moet worden bestreden. In een Amerikaanse presentatie heeft men het totaal anders aangepakt. Wanneer er sprake was van overlast heeft men eerst een inventarisatie uitgevoerd met lijmvallen om aan te tonen aan de bewoners dat er wel degelijk veel kakkerlakken te vinden waren in hun appartementen. Men heeft vervolgens de schuld niet bij de bewoners gelegd of gezegd dat de overlast veroorzaakt werd door onhygiënische omstandigheden, maar een bestrijding uitgevoerd. Op waxpapiertjes van ca. 5 bij 5 cm werd diagonaal een lijntje kakkerlakkengel aangebracht. Vervolgens zijn de papertjes als een pizzapunt opgevouwen en weggezet op de plekken waar veel kakkerlakken voorkwamen. Vervolgens is de opname van





de gel intensief gevolgd en wanneer de gel volledig opgenomen was, heeft men deze net zolang aangevuld tot er geen opname meer aanwezig was. Het uitgangspunt daarbij is dat kakkerlakken het lokaas aantrekkelijker vinden dan de onhygiënische omstandigheden op die locatie. Ook kunnen restanten gel met de actieve stof op het waxpapiertje gemakkelijk verwijderd worden zodat er geen restanten bestrijdingsmiddel in de woning achterblijven. Na ruim een half jaar was de overlast verdwenen.

Bill Robinson hield een presentatie over druk in spuittoestellen. Bij 2,4 bar wordt er 500 ml per minuut uit een tank gespoten, bij 0,5 bar 260 ml per minuut. Volgens hem is 1,4 bar de meest ideale druk in een spuittank. De hoeveelheid actieve stof die op het oppervlak wordt gespoten is dan voldoende om kakkerlakken en andere insectensoorten te laten sterven. Bij een te hoge druk verspreiden de druppels zich te ver van het te bespuiten oppervlak en komen ze zelfs op je schoenen of je werkbroek terecht.

Door het warmer wordend klimaat is de verwachting dat we in 2080 2,5 keer zoveel overlast hebben van plaagdieren en dan vooral van insecten. Dat werd nog benadrukt door de afsluitende woorden van Dr. Raman Velayudhan, Coördinator bij de WHO (World Health Organization), die vertelde dat we

in de toekomst nog met vele problemen te maken zullen krijgen. Plaagdierbeheersers kunnen daarbij een grote rol spelen om uitbraken van ziektes te beheersen.



Plaagdierbeheersers spelen een steeds belangrijkere rol in het warmer wordende klimaat bij de beheersing van de overlast. De werkzaamheden zullen veranderen. Door het doen van onderzoek, het presenteren van de uitkomsten en door het interpreteren van de uitkomsten kan een beeld verkregen worden waar we over een aantal jaren mee te maken zullen krijgen. Een voorbeeld hiervan is de opkomst van digitale knaagdiervallen en IPM. Zo'n 20 jaar geleden had men er in Nederland nog weinig tot niets over gehoord. Nu vindt er volop discussie plaats over het wel of niet toepassen van deze methodes en wordt het door vele bedrijven al toegepast.

Tijdens de ICUP-bijeenkomst bleek dat verschillende presentaties gingen over steekmuggen zoals de Aziatische tijgermug, bedwantsen, opkomende mierensoorten zoals het Middellandse draaigatje, niet-chemische bestrijdingen, algoritmische detectiesystemen en dan vooral de toepasbaarheid ervan bij het beheersen van de veroorzaakte overlast. Wij, in Nederland en België, zullen de komende jaren ook meer

te maken krijgen met de genoemde zaken.

Belangrijk is dat bedrijven zich blijven ontwikkelen en inspringen op de verwachte speerpunten die in de toekomst zullen gaan spelen. Het presenteren van de onderzoeken tijdens de ICUP-bijeenkomst geeft een indicatie van wat er zou kunnen gaan gebeuren. Kijk eens op www.icup.org.uk, ontdek wat er speelt op het plaagdiergebied en doe er uw voordeel mee.

Het is nog niet bekend waar over drie jaar de volgende bijeenkomst van ICUP zal plaatsvinden. Wellicht zouden we over zes jaar deze bijeenkomst eens in Nederland, bijvoorbeeld Amsterdam, kunnen organiseren.

Joeke Nijboer



Insecticiden spuiten: (veel) minder is ook genoeg

➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 👍 facebook.com/pestcontrolnews



Dr. Bill Robinson tijdens ICUP

Dr. Bill Robinson, Chair of the ICUP Executive Committee, hield een lezing waarbij hij erop wees dat er bij bestrijdingen met een spuitvloeistof vaak te veel wordt gespoten.

Traditioneel bestaat het bestrijden van kakkerlakken uit het spuiten van een residueel middel in en rondom de schuilplekken. Wanneer nimfen en volwassen kakkerlakken hun schuilplek verlaten, lopen ze over de met insecticiden besproeide oppervlakken waarbij de voetzolen van hun poten in contact komen met het insecticide. Het insecticide komt via de voetzolen in de bloedbaan terecht en vervolgens komt het in aanraking met het zenuwstelsel waarna de kakkerlak meestal binnen 24 uur sterft. Het doel van dit artikel is om uit te leggen dat slechts een kleine hoeveelheid insecticide nodig is om via de voetzolen het insect binnen te dringen om het te doden, en dat het zeker niet nodig is om een oppervlak zodanig te bespuiten dat de vloeistof eraf druipt.

Om kakkerlakken effectief met een spuitmiddel te bestrijden, moeten eerst de schuilplekken worden gevonden. Vervolgens moet rondom die plekken voldoende spuitmiddel worden aangebracht waar de kakkerlak mee in aanraking kan komen, waarna het via zijn voetzolen wordt opgenomen in het lichaam. De tijd dat de kakkerlak in aanraking komt met het middel en de ondergrond bepaalt de effectiviteit

van het aangebrachte spuitmiddel. De residuele effectiviteit van het middel duurt bijvoorbeeld het langst wanneer het middel aangebracht wordt op hout en is het kortst wanneer het op roestvrijstaal wordt gespoten.

Hoewel elke stap belangrijk is, is het overbrengen van de lethale dosis van het insecticide op het oppervlak naar de voetzolen de meest kritische. Grote nimfen en mannelijke Duitse kakkerlakken verlaten elke avond hun schuilplekken, vrouwtjes die een eipakket bij zich dragen verlaten elke 3 tot 5 dagen hun schuilplek gedurende de 28 dagen dat ze hun eipakket bij zich dragen. Het residu van de spuitvloeistof, de gifstof, in en rondom de schuilplekken dwingt kakkerlakken er overheen te lopen wanneer ze op zoek gaan naar voedsel en wanneer ze later terugkeren naar hun schuilplek.

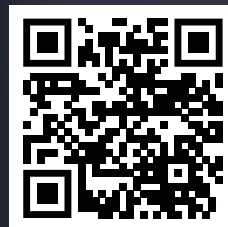
Wanneer kakkerlakken over oppervlakken lopen of rennen met hun 6 poten komen slechts 3 poten per keer in contact met het oppervlak. De 3 voetzolen dragen bij iedere stap het gehele gewicht van de kakkerlak en komen dan met het insecticide in aanraking.

De normale strategie is dat tijdens het bespuiten tegen kakkerlakken de spuitvloeistof bijna van het oppervlak afdrupt. Het gevolg is dat de vloer onder de bespoten gootsteen en de plinten in een keuken bedekt zijn met een laag insecticide terwijl dat niet nodig is. Wanneer het aangebrachte insecticide opdroogt, gaan de kakkerlakken zeker dood als ze erover heen

lopen maar het is geen efficiënt gebruik van het aangebrachte middel. Door bespuiting ontstaan grote natte oppervlaktes waar veel insecticide terechtkomt, wat duur is en voor een onnodig grote insecticidebelasting zorgt voor de omgeving.

Oppervlaktes die geheel bespoten zijn en bedekt met een laag actief insecticide kunnen worden waargenomen en vervolgens gemeden worden door kakkerlakken. Het is voldoende en effectief genoeg wanneer het oppervlak dusdanig bespoten wordt dat er een druppelpatroon op het te behandelen oppervlak ontstaat en blijft liggen. De nimfen en volwassen kakkerlakken zullen, wanneer de druppels opgedroogd zijn het druppelpatroon van het achterbleven insecticide niet opmerken tijdens hun nachtelijke zoektocht naar voedsel en water en zullen dus over het behandelde oppervlak lopen. Wanneer een kakkerlak over 55 cm opgedroogde druppelondergrond loopt, heeft hij genoeg contact gehad via zijn voetzolen met het insecticide om een lethale insecticidedosis binnen te krijgen.

De hoeveelheid aangebrachte insecticide in een "druppelpatroon" is aanmerkelijk minder dan een geheel "natgespoten oppervlak" terwijl de effectiviteit niet minder is. Een druppelpatroon bevat 200 keer minder insecticide dan een nat oppervlak. Het gehele oppervlak bespuiten met insecticide maakt een kakkerlak niet meer dood, maar zorgt er wel voor dat er insecticide wordt verspild, hetgeen helemaal niet nodig is.



**Ontdek onze
nieuwe website!**
training.killgerm.nl



- ✓ Zoek snel en gemakkelijk een opleiding of nascholing bij jou in de buurt
- ✓ Maak in slechts enkele stappen je eigen training account aan
- ✓ Raadpleeg jouw opleidingen en nascholingen, je puntentotaal en je certificaten van deelname
- ✓ Meld je in één muisklik aan voor andere nascholingen

PestWorld Boston 2022: bijeenkomst van de internationale plaagdierbeheersingsbranche

➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 [@pestcontrolnews](https://twitter.com/pestcontrolnews) 📌 facebook.com/pestcontrolnews

Van 11 tot 14 oktober was bijna de gehele plaagdierindustrie aanwezig op PestWorld 2022 in Boston. Voor de meeste internationale bezoekers was dit de eerste keer dat men aanwezig kon zijn na de Covid-19 restricties van de afgelopen jaren.

De National Pest Management Association (NPMA), organisator van het evenement, heette alle deelnemers enthousiast van harte welkom en het leek zelfs of er gedurende de beurs een uitgelaten stemming was onder de aanwezigen. Ondanks het feit er in sommige landen nog Covid-reisrestricties waren, was het aantal deelnemers bijna gelijk aan de pre-Covid tijd.

Alle standplaatsen waren uitverkocht: maar liefst 1360 personen bemanden de 186 stands. PestWorld 2022 werd bezocht door meer dan 2400 bezoekers, waarvan 383 uit 58 landen!

Er waren vele Europese bezoekers en standhouders aanwezig. Zoals verwacht, werden er verschillende nieuwe producten en diensten voorgesteld aan de bezoekers.



Op de PestWest stand was de Mantis Qualis led-insectenvanger te zien die pas in het voorjaar van 2023 op grote schaal in de Verenigde Staten gelanceerd wordt. Het toestel maakt gebruik van unieke PestWest Quantum X led-tubes, de enige UV-led-lampen ter wereld die 360° UV-dekking garanderen en daarmee ook verbeterde vangstprestaties. Hoewel deze innovatieve led-technologie in Europa inmiddels al vrij standaard is, komt dit in de VS pas langzaam op gang.

Wat duidelijk opvalt, is het steeds groter wordend aantal stands dat digitale oplossingen aanbiedt. Enerzijds zijn er de bedrijven die managementsoftwarepakketten aanbieden om het plaagdierbeheersers zo efficiënt mogelijk te maken om hun bedrijf te runnen en anderzijds zien we de elektronische systemen voor monitoring op afstand, zoals bijvoorbeeld het assortiment iQ-producten voor knaagdierdetectie van Bell. Tijdens de beurs kondigde Bell Labs aan dat het de maandelijkse abonnementskosten voor hun Bell Sensing Technologies-app zou schrappen.



Globale veranderingen

Envu, uitgesproken als "ehn-vieuw" was voor het eerst aanwezig op deze beurs. Dit bedrijf is voortgekomen uit Bayer Environmental Science. Nadat Cinven het had gekocht, is het zelfstandig doorgegaan onder de naam Envu. PestWorld 2022 was de eerste grote publieke aanwezigheid van Envu.

De CEO van Envu, Gilles Calliou, vertelde: "Wij zijn Envu en we zijn vervlochten met de begrippen "milieu" en "visie". Wij hebben een duidelijke visie op het milieu en met onze ondernemende geest in staat problemen op te lossen binnen onze industrie. We staan voor een goede samenwerking met onze klanten. We zijn een gefocuste leider, volledig gericht op de sectoren waar we mee te maken hebben, om de wereld te beschermen die we met zijn allen delen".

Op de tweede dag van PestWorld 2022 kwam er bevestiging van het nieuws waarop de plaagdierwereld al zat te wachten: de grootste overname in de geschiedenis van de plaagdierenbranche. Rentokil Initial plc heeft de overname van Terminix Global Holding, Inc. afgerond. Dit maakt Rentokil niet alleen tot het grootste plaagdierbeheersingsbedrijf ter wereld, maar ook tot marktleider in Noord-Amerika. Het bedrijf heeft nu 4,9 miljoen

klanten in de gehele wereld en bij het bedrijf werken 57.700 werknemers.

Vorbereid door de Global Coalition-werkgroep lanceerde de Global Pest Management Coalition de wereldstandaard voor de plaagdierbranche. Dit kader voor de plaagdierbeheerstandaard zal als richtlijn dienen voor plaagdierbeheersing in de gehele wereld. De leden van de Global Coalition kunnen de standaard gebruiken om de wetgeving op orde te krijgen, waardoor de plaagdierbranche in de gehele wereld verder professionaliseert.

De standaard is beschikbaar in het Engels, Frans, Duits, Portugees en Spaans en is te vinden op onderstaande website: www.pestmanagementcoalition.org/standards.

Netwerken is belangrijk

Netwerken en praten met collega's is een belangrijk onderdeel van deze beurs. Voor de overzeese aanwezigen bood het event een goede mogelijkheid om de internationale receptie bij te wonen die georganiseerd werd door Orkin.



Het Europese managementteam van Killgerm in feeststemming

Voor de Killgerm Divisie was het een extra speciale PestWorld, vertelde Rupert Broome, Group Managing Director: "We hebben ons gehele Europese managementteam naar Boston laten komen als dank voor al hun inspanningen tijdens de Covid-pandemie om collega's, klanten en leveranciers veilig te houden en tegelijk de continuïteit van de Killgerm werkzaamheden te borgen."

Volgend jaar...

Voor degenen die PestWorld 2023 willen bezoeken: zet 17 tot 20 oktober 2023 reeds in uw agenda. De beurs zal dan in het Hawaii Convention Center in Honolulu worden gehouden.

Beter voorkomen dan bestrijden: Consumentenvoorlichting over plagen



In en om het huis worden door consumenten nog vaak chemische bestrijdingsmiddelen ingezet tegen plagen. Dit blijkt uit onderzoek van voorlichtingsorganisatie Milieu Centraal, uitgevoerd door CfK. Bijna veertig procent van de Nederlanders die zeggen last te hebben van plagen zegt chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Een derde van de mensen zet huis-tuin-en-keukenmiddeltjes in als zij last hebben van plagen. Huis-tuin-en-keukenmiddelen zijn meestal ook chemische bestrijdingsmiddelen, maar zijn vaak niet toegelaten voor deze toepassing en mogen daarom niet worden gebruikt tegen plagen. Vaak weten mensen dit niet. Uit bovenstaand onderzoek blijkt ook dat mensen de meeste last ervaren van mieren, slakken en muggen. Muizen staan op de 7e plaats en ratten op de 8e plaats.

Als voorlichtingsorganisatie op het gebied van duurzaamheid adviseert Milieu Centraal consumenten over duurzame keuzes op meer dan 400 uiteenlopende onderwerpen. Het voorkomen van (verkeerd) gebruik van bestrijdingsmiddelen in huis en tuin zijn twee van deze onderwerpen.

Uit de bovenstaande bevindingen van het consumentenonderzoek blijkt dat er werk aan de winkel is. Want bij (verkeerd) gebruik kunnen stoffen in deze middelen ook schadelijk zijn voor waterleven, bodemleven of (nuttige) insecten. Met haar voorlichtingsactiviteiten op dit onderwerp heeft Milieu Centraal dan ook als doel dat mensen geen milieuschade veroorzaken bij het voorkomen en bestrijden van ongewenste organismen. Om dit te bewerkstelligen passen wij de IPM-methode toe in al onze voorlichtingsactiviteiten. Ook de doelstellingen van onze advisering zijn geformuleerd in een drietrapsraket die gestoeld is op de IPM-methode.

We richten onze advisering over iedere plaag namelijk zó in dat:

1. Consumenten weten met welke *preventieve* maatregelen zij overlast van specifieke plagen, groene aanslag, onkruid en schimmels in huis en tuin kunnen voorkómen;
2. Als mensen overlast ervaren van een plaag, groene aanslag, onkruid en schimmels in huis en tuin bestrijden ze deze in eerste instantie *met de hand* of met een *natuurlijke vijand*.
3. In het geval van een hardnekkige plaag weten consumenten of en hoe zij deze zelf kunnen *bestrijden* of dat ze een professionele bestrijder moeten inschakelen. Wanneer consumenten de plaag zelf kunnen bestrijden, gebruiken zij alleen daarvoor toegelaten middelen en passen ze deze toe volgens de gebruikshandleiding.



Dit zijn stills uit de video: 'zo houd je muizen buiten de deur', verspreid via verschillende kanalen. De video is gericht op het voorkomen van muizen in huis.

Alle adviezen waarover Milieu Centraal communiceert zijn gebaseerd op onze eigen gevalideerde kennisbasis, die gereviewd is door experts in het werkveld en getoetst door onze wetenschappelijke raad van advies. Nieuwe ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en in de kennisbasis verwerkt, waardoor deze altijd actueel is.

Hiervoor hebben we een team van twee onderzoekers dat zich specifiek toelegt op het onderwerp en ook nauwe banden onderhoudt met het werkveld. In de kennisbasis rondom plaagbeheersing hebben wij informatie over veelvoorkomende plagen in huis en tuin, de biologie ervan en mogelijkheden voor consumenten om deze te voorkomen en bestrijden. Het gaat hierbij onder andere om de plagen waarvan consumenten volgens onderzoek veel hinder ondervinden, zoals mieren, slakken, muggen en knaagdieren. Maar de kennisbasis is breder dan deze ongewenste organismen alleen, ze beslaat bijvoorbeeld ook onkruid, groene aanslag, fruitvliegjes en zilversjes. In de gehele kennisbasis volgen we de IPM-methode, en het voorkomen van plagen staat daarom in onze advisering altijd voorop.

We hebben in onze kennisbasis voor ieder potentieel plaagorganisme informatie over hoe vestiging van dit organisme in huis en/of tuin kan worden voorkomen, hoe het kan worden bestreden met de hand of natuurlijke vijand en, als laatste redmiddel, chemische middelen in geval van een plaag. Voor dit laatste onderwerp brengen we specifiek in kaart welke middelen toegelaten zijn voor niet-professioneel gebruik. Ook houden we bij hoe consumenten deze kunnen herkennen bij aankoop en hoe zij deze veilig voor mens, dier en milieu kunnen toepassen. Ook heeft onze kennisbasis informatie over in welke gevallen beter voor professionele bestrijding kan worden gekozen; kennis die wij ook actief delen met de doelgroep.

**PLAAG VERJAGEN MET GIF?
KOOP EN GEBRUIK BEWUST**

1. Vermijd middelen waar geen ingrediënten op staan

2. Koop alleen middelen met een toelatingsnummer

3. Gebruik waar het voor bedoeld is
Volg de gebruiksaanwijzing nauwlettend op:
- Het juiste middel voor de juiste plaag
- Let op binnen- of buitengebruik
- Gebruik de voorgeschreven dosering
- Berg het veilig op
Geen gebruiksaanwijzing? Koop het middel dan niet.

4. Negeer vage claims, want gif = gif
Zoals 'Eel voor bijen', 'eco', '100% plantaardig'

Gif is vaak het meest tegen: voggedierte, onkruid, groene aanslag of schimmels. Ga naar: milieucentraal.nl/plagen-voorkomen

milieu centraal

De focus van de voorlichting van Milieu Centraal ligt op het voorkomen van plagen. Maar omdat we uit consumentenonderzoek weten dat bijna 40% van de consumenten zegt chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken wanneer zij last hebben van een plaag, informeren we mensen ook over de juiste manier van het gebruik van chemische middelen, zodat zo min mogelijk milieuschade toegebracht wordt bij het gebruik ervan.

Werkwijze in de praktijk: voorlichting rondom 'knaagdieren'

We illustreren onze werkwijze aan de hand van onze advisering rondom knaagdieren. Ook rondom het thema 'ratten en muizen' volgen wij in de advisering de voorkeursvolgorde voorkomen, mechanische bestrijding en chemische bestrijding. De adviezen voor voorkomen richten zich op het ongeschikt maken van huis en tuin voor het nestelen van muizen en ratten, bijvoorbeeld door toegang tot voedsel en nestgelegenheid weg te nemen, en te voorkomen dat de dieren de woning binnengaan. Vervolgens adviseren we consumenten welke, hoe en waar vallen mogen en kunnen worden gebruikt om zelf de dieren te bestrijden. Tot slot informeren we consumenten over mogelijkheden voor het inzetten van chemische middelen. Voor ratten verwijzen we hen sowieso naar professionele bestrijders voor deze stap. Voor muizen informeren we consumenten wat er, ook na de op stapel staande wijziging per 1 januari 2023, op dit vlak nog mogelijk is en hoe de toegelaten middelen veilig kunnen worden ingezet. Vanwege de milieurisico's die nog toegelaten middelen bij verkeerd gebruik met zich meedragen, geven we tevens aan dat ook voor muizen professionele plaagdierbeheersing een verstandige keuze is.

Aan de hand van deze gevalideerde kennisbasis en op basis van onze kennis over gedragsverandering geeft Milieu Centraal voorlichting aan consumenten. Milieu Centraal bereikt via haar websites en sociale media dagelijks 20.000 tot 30.000 consumenten. Maar ook via andere kanalen bereiken we consumenten. Bijvoorbeeld via social media en via huis-aan-huis-bladen. Voor Milieu Centraal is samenwerking met maatschappelijke organisaties, bedrijven, overheid en media van groot belang. Door deze samenwerkingen verspreiden we met zijn allen eenduidige informatie richting consumenten. Meer eenduidigheid betekent meer vertrouwen van consumenten in de informatie. Ook in het geval van knaagdieren neemt Milieu Centraal deel aan de werkgroep communicatie vanuit het programma 'Duurzame en effectieve knaagdierbeheersing', opgezet vanuit diverse overheden en bij knaagdierbeheersing betrokken organisaties zodat we ook op dit onderwerp allemaal dezelfde boodschap uitdragen.

Door: Aniek Ivens en Sanne Janssen van Milieu Centraal



Dit zijn foto's van een ervaringsverhaal van Cathy en Niek op Facebook en Instagram. 'Ik ben niet bang voor muizen. Eigenlijk vind ik ze best schattig. Maar ik wil ze liever niet in huis. We hadden er jaren geleden best veel. Wij deden daarom al snel al ons eten in goed afgesloten glazen potten en bakken van hard plastic. Inclusief chipszakken, want daar knagen ze dus ook gewoon doorheen. Dat hielp een boel!' (Cathy, 58).

NIEUW! RODENT STATIONS

Knaagdiervrij deze winter!

Doeltreffend en modulair

- Nieuwe kwalitatieve lokaasdozen
- Innovatief design
- Geschikt voor diverse vallen en lokazen

WARDEN

voor een muizenval



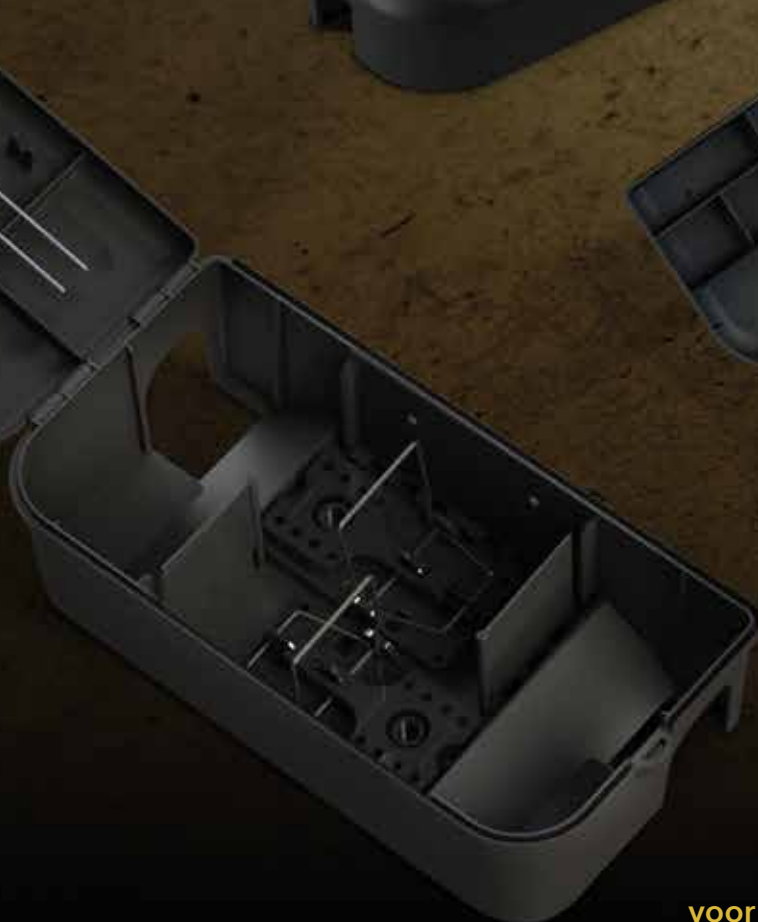
QUADRO

voor 4 muizenvalen



APTUM

voor 2 rattenvallen



Stand van zaken Aziatische hoornaars in Nederland



In 2022 zijn op 112 locaties Aziatische hoornaars waargenomen waarvan 54 verwijderd zijn door Rob Voesten. “In 2021 bedroeg het aantal waarnemingen van Aziatische hoornaars slechts 25”, aldus Rob Voesten. Op de facebook-pagina ‘NatuurlijkRob’ staat vermeld waar Rob Voesten zich mee bezighoudt en dat is natuuronderzoek, boomhandel en imkerij. Daarnaast is hij in het bezit van het BT-diploma en bestrijdt hij Aziatische hoornaars. Voesten noemt zich ook “Sterk in Natuurwerk”. Op de facebook-pagina “Opsporing Aziatische hoornaar Nederland” is veel informatie te vinden over de herkenning en bestrijding van de Aziatische hoornaar in Nederland. Aziatische hoornaars hebben een sterke voorkeur voor bijen en kunnen grote schade aanrichten aan bijenvolken.

Organisatie bestrijding Aziatische hoornaars

De Aziatische hoornaar is een invasieve exoot die bestreden moet worden in Nederland. De NVWA coördineerde in het begin de opsporing en bestrijding van deze hoornaarsoort en werd daarbij bijgestaan door Stichting EIS. In de afgelopen jaren is de coördinatie van de bestrijding overgedragen aan de provincies.

In 2017 werd de eerste gedetermineerde Aziatische hoornaar in Dreischor (Schouwen-Duiveland) gevonden. Gelukkig werd het nest gevonden en bestreden. Het aantal nesten breidt zich echter steeds verder uit naar het noorden en binnen een paar jaar zullen

Aziatische hoornaarsnesten in heel Nederland aangetroffen worden!

Sinds 2022 coördineert en bestrijdt Stichting EIS de Aziatische hoornaars alleen nog maar boven de grote rivieren. Sinds 2021 heeft Rob Voesten in samenwerking met zijn collega René Jansen een financiële overeenkomst gesloten met de provincies Limburg en Noord-Brabant om de Aziatische hoornaars op te sporen en te bestrijden wanneer ze zijn waargenomen. In de provincie Zeeland wordt de bestrijding uitgevoerd door Traas Ongediertebestrijding.

Melding en bestrijding

Via de website www.waarneming.nl komen meldingen binnen waar Aziatische hoornaars zijn waargenomen. Om na te gaan waar het nest zich bevindt, maakt Voesten, wanneer het nest nog niet is gevonden, meestal gebruik van de wiekpotmethode. In een wiekpot zit een vloeistof die bestaat uit 1/3 suiker, 1/3 droge wijn en 1/3 blond bier. De Aziatische hoornaars kruipen door een gat in het deksel om bij de lokvloeistof te komen en nemen dat mee naar hun nest. Door observatie kan aan de hand van de vliegrichting worden bepaald in welke richting het nest moet worden gezocht. Een nieuwere ontwikkeling om Aziatische hoornaars te zoeken, is het plaatsen van een zender van 0,15 gram op een gevangen hoornaar van 0,39 gram, waarna de zender tot de plaats leidt waar het nest zich bevindt.

Voesten maakt gebruik van een gehuurde hoogwerker om in de buurt te komen van een nest omdat dat meestal hoog in een boom hangt. Vervolgens zuigt hij met een speciale stofzuiger zoveel mogelijk hoornaars in en

rondom het nest weg. Het bijna leeggezogen nest doet hij vervolgens in een plastic krat dat hij afsluit met een deksel. Dat plaatst hij in een vriezer waar ook de laatste hoornaars in het nest snel sterven. Deze methode is een erg kostbare bestrijdingsmethode maar die moet hij toepassen omdat het in Nederland niet toegestaan is om wespempoeders te gebruiken om loshangende hoornaarsnesten te bestrijden.

Een imkersuitrusting die normaliter wordt toegepast bij de bestrijding van wespen werkt onvoldoende bij de bestrijding van Aziatische hoornaars. Voesten gebruikt een speciaal pak dat geschikt is om Aziatische hoornaars in te bestrijden.



Toekomst

Wanneer meldingen binnengekomen zijn via de site www.waarneming.nl neemt Voesten contact op met de melder, waarna een zoekactie kan worden gestart. In 90 – 95% van de gevallen weet hij de locatie van het nest te vinden, waarna een bestrijding wordt uitgevoerd. De gemaakte bestrijding wordt vergoed door de provincie.

Bijenverenigingen beginnen steeds meer aandacht te besteden aan het waarnemen van Aziatische hoornaars bij hun volken. Plaagdierbeheersers zullen ook een grotere rol gaan spelen bij de bestrijding als het aantal Aziatische hoornaarsnesten in Nederland toeneemt. Aanvullende kennis is nodig omdat een Aziatische hoornaar niet vergeleken kan worden met een Duitse wesp!

Rob Voesten



	Aziatische hoornaar (<i>Vespa velutina nigrithorax</i>)	Europese hoornaar (<i>Vespa crabro</i>)
KOP BORSTSTUK ACHTERLIJF		
Kleur kop	Bovenkant volledig zwart	Bovenkant roodbruin, enkel ogen zwart
Kleur borststuk	Volledig zwart	Overwegend rood-bruin met variërende zwarte tekening
Kleur achterlijf	Overwegend zwart, enkel het 4 ^{de} achterlijfsegment volledig geel	Segment 1-2 overwegend zwart, segmenten 3-6 overwegend geel (= zeer opvallend!)
Kleur poten	Zwart met opvallend gele uiteinden	Volledig roodbruin
Crootte	Werksters: 25mm, koningin: 30mm	Werksters: 30mm, koningin: 35mm

Bestrijding Aziatische hoornaar in Vlaanderen



De bestrijding van de Aziatische hoornaar (*Vespa velutina nigrithorax*) wordt in Vlaanderen gecoördineerd door Kevin Verbeek, Hoofd Expertisecentrum Aziatische Hoornaar van het Vlaams Bijeninstituut (VBI).

Organisatie en uitvoering

Het VBI is een jonge organisatie en is een onderneming zonder winst oogmerk. Het instituut is een koepel voor imkers en imkerverenigingen. Ze verbindt alle bijenliefhebbers in Vlaanderen die al dan niet actief wensen samen te werken om te komen tot een milieu dat alle bijen ten goede komt. Binnen het instituut zijn er verschillende Expertisecentra, waaronder dat voor de Aziatische hoornaar. Verbeek is een hobby-imker en een aantal maanden per jaar bezig met het verdelgen van wespen. Daarnaast werkt hij bij de overheid en sinds een jaar is hij hoofd van het Expertisecentrum Aziatische Hoornaar, een functie die hij als vrijwilliger uitvoert.

De Vlaamse overheid heeft via het Agentschap Natuur en Bos (ANB) en het departement Landbouw en Visserij (dL&V) een beheersovereenkomst gesloten met het VBI om de Aziatische hoornaars op te sporen en te verdelgen in Vlaanderen. Om Aziatische hoornaars te mogen bestrijden, moet een eendaagse opleiding worden gevolgd. Het ochtendgedeelte bestaat uit theorie over de Aziatische hoornaar. Tijdens het middagedeelte komen praktische zaken rondom de bestrijding ter sprake.

Het bestrijden van Aziatische hoornaars vereist andere vaardigheden dan het bestrijden van wespen en een gerichte opleiding is zeker nodig! De vormingsdienst van het VBI verzorgt zelf de opleiding en afgelopen jaar hebben 60 personen de cursus gevolgd. De opgeleide personen of de bedrijven waarvoor ze werken gaan een samenwerkingsovereenkomst aan met het VBI over de bestrijding van de Aziatische hoornaars. Als er vervolgens een melding binnenkomt van Aziatische hoornaars, beslist het VBI wie de bestrijding gaat uitvoeren; hiervoor zijn vastgelegde criteria. Voor elke bestrijding wordt een bedrag vastgesteld en het VBI zorgt ervoor dat de bestrijder vergoed wordt na de bestrijding. De Vlaamse overheid stelt via het ANB & dL&V jaarlijks een bedrag beschikbaar voor de bestrijding van deze hoornaarsoort.

Aziatische hoornaars in Vlaanderen

De Aziatische hoornaar is volgens de verhalen in 2004 in het zuiden van Frankrijk geïmporteerd met een lading porselein uit China. Daarna is de grens waarbinnen deze hoornaarsoort voorkomt elk jaar 60 km verschoven, waardoor die nu in meerdere landen in Europa voorkomt. In 2017 werd de Aziatische hoornaar voor het eerst waargenomen in België en in 2019 voor het eerst in Nederland. In België zijn de Aziatische hoornaars volop bezig om zich te settelen en is de bestrijding al een paar jaar geleden op gang gekomen. Het heeft ertoe geleid dat in 2021 263 nesten zijn bestreden in Vlaanderen. In 2022 zijn er 1213 waarnemingen geweest, waarbij er 1052 bestrijdingen hebben plaatsgevonden tot 31/10/2022. Dit aantal zal voor 2022 nog stijgen, want dagelijks worden er nog nieuwe nesten gevonden.



De verwachting is dat het aantal nesten met een factor vijf per jaar toeneemt. In Frankrijk bedraagt de nestdichtheid op sommige plekken reeds 10 à 12 stuks per km²!

Aziatische hoornaars algemeen

De werksters van Aziatische hoornaars zijn 2,5 tot 3 cm lang van kop tot angel en zijn daarmee iets kleiner dan de Europese hoornaars (3 - 3,5 cm). Ze zijn makkelijk herkenbaar. De Aziatische hoornaar heeft een mooie oranje kop, zwart borststuk en een achterlijf waarbij het voorlaatste segment oranje is gekleurd. Wat het hardst opvalt, zijn de poten. Deze zijn bovenaan zwart en onderaan geel. In de vlucht strekt hij zijn achterpoten mooi langs het achterlijf, waardoor deze goed zichtbaar zijn. Zijn Europese tegenhanger heeft een rood/bruin borststuk en poten met daarbij een felgekleurd achterlijf zoals bij een wesp. Denk daarbij even aan de Belgische of Duitse vlag, zwart-geel-rood. In maart worden de jonge overwinterende koninginnen wakker en bouwen ze een embryonaal nestje. Dan staat de jonge koningin er nog alleen voor wat betreft nestbouw, voedsel verzamelen en broedzorg. Deze nestjes hebben de grootte van een pingpongbal en bevinden zich steeds op een overdekte plaats, bijvoorbeeld onder een carport, een schuur of veranda. Nadat de eerste werksters worden geboren (in april/mei), spreken we van een primair nest. De werksters nemen dan alle onderhoudstaken over van de koningin, waardoor deze zich enkel nog moet toespitsen op het leggen van nieuwe eitjes. Deze voorjaarsnesten hangen meestal aan een horizontaal draagvlak zoals een plafond of een balk waarbij de grootte varieert van een tennisbal tot een kleine voetbal en waarbij de ingang onderin zit. In de loop van de zomer en herfst groeit het nest en wordt dan secundair nest genoemd. De vliegopening verplaatst zich naar de zijkant.

Bij plaatsgebrek in het primaire nest verhuist de kolonie en bouwt het een volledig nieuw zomernest op een andere plek. In 70% van de gevallen doen ze dit. Die plek is meestal in de top van een boom maar het kan ook in een schuur, gevel of dakoverloop zijn.



De nesten in de bomen (50 cm breed en 70 cm hoog) zijn moeilijk te vinden omdat ze verscholen zijn tussen de bladeren en pas duidelijk waarneembaar zijn als de bladeren

van de bomen vallen. Ook dan worden ze nog regelmatig verward met maretakken, vogelnesten, boomkankers of tondeldozen.

Een nest van Aziatische hoornaars bevat zo'n 2000 individuen waaruit in de herfst een 50 tot 500 koninginnen ontstaan (gemiddeld 350 stuks) die overwinteren. Zo'n 10% van de koninginnen overleeft de winter, waardoor gemiddeld een 35 nesten in het volgende jaar tot ontwikkeling komen.

Problemen veroorzaakt door Aziatische hoornaars

Aziatische hoornaars eten zoetigheden maar vooral insecten en meestal zijn dat bijen. Om bijen te vangen, hangen ze vliegend voor een bijenkast ("bee-hawking") en grijpen dan een bij die terugkomt naar de kast. Het gevolg is dat het bijenvolk apathisch wordt wanneer meerdere Aziatische hoornaars een bijenvolk gaan "terroriseren en parasiteren" en de bijen niet meer uitvliegen om stuifmeel en nectar te verzamelen. Als dit enkele weken aanhoudt, klappt de kolonie bijen in elkaar. Als het bijenvolk erg verzwakt is, dan dringen de Aziatische hoornaars soms ook de kast binnen. Bijkomend wanneer dat gebeurt in gebieden waar bijenvolken gebruikt worden voor de fruitbestuiving, betekent dat dat er geen of minder bevruchting plaatsvindt en er een serieuze oogstderving zal plaatsvinden wat tot grote economische schade zal leiden tot wel een 20 à 30%. In sommige streken van Frankrijk is daar al sprake van en het zal zeker, als er geen voldoende maatregelen worden getroffen, ook in België en Nederland gebeuren! Daarnaast tasten Aziatische hoornaars aan de boom hangende vruchten aan als ze erg hongerig zijn. De natuurlijke vijanden van de Aziatische hoornaars zijn de wespdepief en mogelijk andere insectenetende vogels. Bijenvolken in de landen waar Aziatische hoornaars van oorsprong voorkomen, hebben een verdedigingsmechanisme ontwikkeld dat bij de bijen in Europa (nog?) niet voorkomt: Wanneer een hoornaar een bijenvolk nadert, storten de zogenaamde bewakingsbijen zich op de hoornaar en vormen ze een "bijenbal" waardoor de temperatuur binnen in de bijenbal oploopt en de hoornaar, midden in de bal, sterft van de hitte.

Bestrijding van Aziatische hoornaars

Via de site www.vespawatch.be kan worden opgegeven of er Aziatische hoornaars zijn waargenomen. Vervolgens moet het nest worden opgespoord. Bij het opsporen van Aziatische hoornaars kan gebruik worden gemaakt van verschillende methodes zoals het "koud opsporen", waarbij via visuele waarnemingen een nest wordt opgespoord. Modernere methodes zijn het uitvoeren van kruispeilingen, gebruik maken van drones, infrarood camera's en zenders. In Italië worden Aziatische hoornaars opgespoord

door middel van radar. Alle genoemde methodes hebben voor- en nadelen. Vooral de laatstgenoemde opsporingsmethodes zijn kostbaar.

In Vlaanderen wordt vooral gebruik gemaakt van de wiekpotmethode. Suiker halende werksters-hoornaars worden gemerkt en losgelaten, waarna vervolgens gevolgd wordt in welke richting ze naar hun nest vliegen. Wanneer een richting is gevonden, worden de wiekpotten dusdanig verplaatst dat ze steeds dichterbij het nest komen waardoor de opsporing van het nest gemakkelijker gaat.

De bestrijding zelf kan ook op verschillende manieren gebeuren. Embryonale en primaire nesten kunnen worden bestreden door de gehele nesten te verwijderen of door ze te bespuiten met een toegelaten insecticide. Zomernesten, die zich vaak hoog in de boom bevinden, kunnen met toegelaten insecticiden bestreden worden. Het probleem is dat men niet gemakkelijk hoog-gelegen nesten kan benaderen. Verbeek vertelt dat men momenteel gebruik maakt van spuitlansen die 32 meter hoogte kunnen bereiken. Ook bespuiting middels drones of een paintballgeweer kan worden uitgevoerd, maar wordt niet aangeraden. Het belangrijkste is om zo dicht mogelijk in de buurt van het nest te komen. Daarbij wordt regelmatig gebruik gemaakt van een hoogwerker, maar bestrijders kunnen ook in de boom zelf klimmen. In Vlaanderen hebben we zo een gespecialiseerd team boomklimmer-bestrijder waarbij de boomklimmer de beveiliging verzekert en de bestrijder via een elektrische winch naar het nest wordt gebracht. Deze techniek passen we enkel toe op nesten waarbij het technisch niet meer mogelijk is om er met een telescopische lans aan te raken.

Lessen ten aanzien van Aziatische-hoornaarbestrijding:

- Onderschat de economische problemen met Aziatische hoornaars niet!
- Zet een goed waarnemingssysteem op. Schakel o.a. bijenverenigingen in en zet een meldpunt op.
- Zorg ervoor dat het publiek hoornaars kan onderscheiden: hou regelmatig publieksvoorlichtingscampagnes en maak daarbij gebruik van slogans.
- Zet een training op om hoornaars op de juiste manier te bestrijden: ze gedragen zich anders dan wespen!

Voor meer informatie, kijk op: <https://vlaamsbijeninstituut.be/>

Kadavers afvoeren “in de daarvoor bestemde afvalstroom” - wat betekent het?



➔ www.pestcontrolnews.com 🐦 @pestcontrolnews 📌 facebook.com/pestcontrolnews

Plagdierbeheersers zijn volop bezig om zich het Certificatieschema IPM-Knaagdierbeheersing (CIK) eigen te maken om dat met ingang van 1 januari 2023 te kunnen toepassen. Toch lopen ze regelmatig tegen bewoordingen in het CIK aan, die niet duidelijk zijn. Zoals het artikel 7.2.4, wat gaat over het ruimen van kadavers en het afvoeren van dode dieren en keutels van ratten en/of muizen.

Tijdens het geven van de nascholingen IPM-Knaagdierbeheersing blijkt dat vele plagdierbeheersers artikel 7.2.4 op verschillende manieren interpreteren. Er zijn plagdierbeheersers die dode dieren en keutels verzamelen en bewaren in een gekoelde ton en die vervolgens laten ophalen door de Rendac uit Son. Ook zijn er plagdierbeheersers die een overeenkomst hebben met een dierenarts die regelmatig dode dieren laat afvoeren naar de Rendac. Andere opties die gehoord worden tijdens de lessen zijn het deponeren van dode dieren en keutels in een restafvalcontainer van het eigen bedrijf of die van de opdrachtgever. Sommigen laten de dode dieren liggen waarbij verondersteld wordt dat ze opgegeten worden door roofdieren en de keutels laat men liggen. Begraven komt ook voor, evenals het afvoeren met chemisch afval. De kreet “In de daarvoor bestemde afvalstroom” levert dus vele vragen op.

Als men het vermoeden heeft dat de kadavers en keutels biociden bevatten, vallen die onder het vervoer van dode dieren onder de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen, het Besluit Gevaarlijke Stoffen en het Vervoer over Land Gevaarlijke Stoffen (VLC) en moeten die afgevoerd worden als chemisch afval. De basis van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen is de Europese ADR-richtlijn. Het vervoeren van dode, mogelijk met biociden

besmette dieren valt volgens Rob van Veldhuijzen onder UN-nummer 2588, verpakkingsgroep III met vermelding: PESTICIDE, VAST, GIFTIG, N.E.G.

Het vervoer kan geschieden wanneer men in het bezit is van een ADR-certificaat, maar er zijn ook twee opties waarbij men geen ADR-certificaat hoeft te hebben.

Met een ADR-certificaat

Een ADR-certificaat kan worden verkregen door een speciale cursus te volgen waarna de gifstoffen vervoerd moeten worden volgens de richtlijnen van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen.

Zonder een ADR-certificaat

Optie 1: Er mag vervoerd worden volgens het ADR-artikel 1.1.3.6.3. De maximale hoeveelheid per voertuig is volgens UN-nummer 2588 333 kilogram. De verpakking van het te vervoeren materiaal staat beschreven in hoofdstuk 4 van de ADR-wetgeving. Daar worden wel eisen aangesteld:

1. De gifstof mag niet met de verpakking reageren.
2. De verpakking moet goed gesloten zijn.
3. Er mogen zich geen resten van de gevaarlijke gifstof aan de buitenkant bevinden.
4. De verpakking moet normale vervoersbehandelingen kunnen weerstaan, oftewel UN-gekeurd zijn. De verpakking moet gekenmerkt zijn met een UN-kenmerk.
5. Op de verpakking moet het UN-nummer staan
6. Op de verpakking moet het ADR-etiket 6.1 staan wat staat voor “giftig”.
7. In het voertuig moet de verpakking vastgezet zijn in de bedrijfswagen.
8. In het voertuig moet een vervoersdocument aanwezig zijn met daarin de gegevens van de gevaarlijke stof. Er moet een vervoersdocument zijn per locatie en per dag. Bij een bezoek aan meerdere klanten per dag waar

dode knaagdieren worden aangetroffen, moet bij elke klant een document worden gemaakt.

Optie 2: Daarbij wordt gebruik gemaakt van de “Limited Quantities regeling”. Dit houdt in dat een vrijstelling op de verpakking moet staan:

1. De verpakking hoeft dan niet UN-gekeurd te zijn en bestaat dan uit een enkelvoudige verpakking met een maximale inhoud van 5 kilogram.
2. De enkelvoudige verpakking moet in een samengestelde verpakking vervoerd worden: dat kan een kanton zijn met meerdere enkelvoudige verpakkingen die maximaal 30 kg zwaar mag zijn.
3. Op de samengestelde verpakking moet het etiket “LQ” worden geplakt.
4. De samengestelde verpakking moet vastgezet worden in de bedrijfsauto.
5. In het vervoersdocument moet vermeld worden dat het “Dangerous Goods” betreft in LQ vorm.
6. Er moet een vervoersdocument per locatie per dag worden gemaakt. Meerdere vervoersdocumenten kunnen dus nodig zijn wanneer bij meerdere klanten per dag dode dieren worden aangetroffen.

Het vervoeren en afvoeren van dode dieren en hun keutels is niet zo eenvoudig als in het CIK wordt vermeld. Onder de huidige omstandigheden heeft het vervoer volgens Optie 2, hoewel het omslachtig is, de voorkeur en het afvoeren kan het beste uitgevoerd worden via de Rendac. Maar het zou heel verstandig zijn als het College van Deskundigen die de uitvoering van IPM 2023 begeleidt een concreter en werkbaar advies geeft zodat er zorgvuldig met vervoer en afvoer met mogelijk gifstoffen in knaagdierkadavers en keutels kan worden omgegaan.

Rob van Veldhuijzen

Resultaten van de vragenlijst over de Rattenmonitor

“Goed dat hij er is, maar hij kan worden verbeterd”



Begin 2022 is een vragenlijst rondgestuurd naar deelnemers en niet-deelnemers aan de Rattenmonitor. In dit artikel geven we een overzicht van de belangrijkste resultaten en conclusies uit de vragenlijst.

Doel van de vragenlijst

De Rattenmonitor is een interactieve website (webapp) waarop plaagdierbeheersers meldingen van rattenoverlast kunnen doorgeven. Het doel van de Rattenmonitor is om meer inzicht te krijgen in de ontwikkelingen van rattenpopulaties in Nederland. De Rattenmonitor is september 2019 gestart. We wilden graag weten wat plaagdierbeheersers van de Rattenmonitor vinden. Waarom nemen ze wel/niet deel? Wat kan er beter?

Wie heeft de vragenlijst ingevuld?

We hebben begin 2022 een vragenlijst uitgestuurd naar bijna 200 deelnemers van de Rattenmonitor. Daarnaast is aan leden van KAD, NVPB en PLA..N. gevraagd of ze de vragenlijst wilden invullen. 207 mensen begonnen aan de vragenlijst, waarvan 115 de vragenlijst hebben afgemaakt. Het aantal mensen dat de vragenlijst heeft ingevuld kan daarom per vraag verschillen. Ook waren sommige vragen afhankelijk van antwoorden op voorgaande vragen. Een aantal mensen gaf aan op kantoor te werken en alleen de meldingen door te geven, waardoor niet alle vragen goed te beantwoorden waren.

Gebruik

Meer dan de helft (55%, 102/184) van de mensen is bekend met de Rattenmonitor. Zij weten bijna allemaal (92%, 89/97) wat het doel is van de Rattenmonitor: het verzamelen van gegevens over rattenoverlast in Nederland. Bijna de helft (43%, 41/95) doet mee met de Rattenmonitor, of heeft meegedaan (3/95).

Resultaten van de vragenlijst over de Rattenmonitor



Van de groep die meedoet aan de Rattenmonitor heeft ruim de helft (64%, 28/44) zich meer dan een jaar geleden aangemeld. Ongeveer 34% (14/41) van de mensen heeft zich wel aangemeld, maar maakt geen meldingen. Bijna de helft (49%, 20/41) maakt enkele keren per maand een melding. Dit kunnen dan wel meerdere meldingen tegelijk zijn. Een kleiner deel (7%, 3/41) maakt (bijna) dagelijks of enkele keren per week (10%, 4/41) een melding.

Redenen om mee te doen

Bij de huidige deelnemers en bij mensen die (nog) niet meedoen, zijn er twee belangrijke redenen om mee te doen aan de Rattenmonitor. Dat is dat we een op feiten gebaseerd beleid maken, én dat er duidelijk gemaakt kan worden dat er in Nederland sprake is van een rattenprobleem. Twee mensen die bij een gemeente werken, schreven als gemeente met lege handen te staan en soms zelf geen goed overzicht te hebben van probleemlocaties.

De meerwaarde voor een bedrijf om mee te doen wordt door bijna de helft (44%, 12/27) niet gezien. Andere mensen zien als voordeel o.a. het inzicht krijgen in overlast (26%, 7/27), mogelijkheid om de effectiviteit van aanpak te beoordelen (11%, 3/27) en ook als onderdeel van professionaliteit (4%, 1/27).

Redenen om niet deel te nemen

Ongeveer de helft van de mensen die niet meedoen (51%, 22/43), ziet geen meerwaarde voor het bedrijf of de medewerkers en vindt het teveel tijd kosten om te melden (40%, 17/43). Minder vaak werden de angst voor concurrentie of het niet willen delen van klantgegevens genoemd. Een enkeling vond het technisch te lastig of had problemen met het RIVM als databeheerder.

Gebruik van de app

41 deelnemers hebben het gebruik van de app beoordeeld op een schaal van 1 tot 10. De gemiddelde scores van het aanmelden bij de app (6.3) en het maken van een melding (6.4) waren iets positiever dan het terugkijken van de meldingen (5.9) en de resultatenkaart (5.8). Drie plaagdierbeheersers scoorden de verschillende onderdelen (van aanmeldprocedure tot resultatenkaart) allemaal laag tot zeer laag. Bijna de helft (48%, 39/82) van de mensen gebruikt de resultatenkaart (nog) niet of een paar keer per jaar (45%, 37/82). Enkele plaagdierbeheersers gebruiken de kaart iedere week (2%, 2/82) of een paar keer maand (5%, 4/82).

Nut van de Rattenmonitor

Het merendeel van de mensen, van zowel de mensen die de Rattenmonitor gebruiken, als die er niet bekend mee waren, vindt het goed dat de Rattenmonitor bestaat (79%, 103/130). Ook heeft men vertrouwen dat met de data inzicht wordt verkregen in de ontwikkelingen van rattenpopulaties (75%, 98/130). Maar het vertrouwen in dat de data nuttig gebruikt worden, is minder groot (58%, 76/130).

Waar kan de Rattenmonitor nog meer voor worden gebruikt?

Er werd ook gevraagd naar mogelijke andere doeleinden waarvoor de Rattenmonitor gebruikt zou kunnen worden. Dit konden negatieve of positieve doeleinden zijn. Door 8 mensen werd het risico op verkeerde uitleg van de resultaten genoemd, bijvoorbeeld: als er niet gemeld wordt, lijkt het op de kaart alsof er geen plaag is. Of als iemand erg goed registreert, een wijk juist heel veel overlast lijkt te hebben. Dit kan tot onterechte negatieve publiciteit leiden, of zelfs tot waardevermindering van huizen. Ook noemden 7 mensen dat ze bang waren dat regelgeving over biocidegebruik strenger zou worden. Concurrentie/acquisitie op basis van de resultaten werd 6 keer genoemd. Ook waren drie mensen bezorgd over de privacy en drie anderen dat de politiek de resultaten zou gebruiken, bv. door wijken aan te wijzen als overlastwijken.

Er werden ook verschillende positieve punten genoemd. 21 mensen noemden het krijgen van kennis die gebruikt kan worden om burgers, gemeentes en bedrijven te informeren. De nieuwe kennis kan bijvoorbeeld ook worden gebruikt voor onderzoek naar resistentie tegen rodenticiden, of in de opleiding tot bestrijdingstechnicus. Verder werd ook vaak "beleid" genoemd in de antwoorden: bewijzen of het beleid effectief is, of het geven van nieuwe kennis voor nieuw beleid. Dit geldt zowel voor een gemeente als de individuele plaagdierbeheersers, die een bestrijding op locatie kan bepalen of evalueren. Mensen noemden dan ook vaak het belang van een goede, gezamenlijke aanpak. Daarnaast opperden twee mensen dat de Rattenmonitor kan worden uitgebreid naar andere diersoorten. Twee mensen zagen de Rattenmonitor als een mogelijke onderbouwing voor bv. een ontheffingsaanvraag.

Wat kan er beter aan de Rattenmonitor?

Op de vraag wat men graag zou verbeteren aan de Rattenmonitor, komen heel verschillende antwoorden. De meeste deelnemers weten (of noemen) geen verbeterpunten (19/57) en 12 keer is het verbeterpunt "de bekendheid vergroten" genoemd (12/57).

Resultaten van de vragenlijst over de Rattenmonitor



Het bedrijfsleven weet niet (goed genoeg) over de Rattenmonitor, vindt 84% (106/126). De opdrachtgevers kennen ook vaak de Rattenmonitor niet (88%, 111/126). 14% (14/101) geeft aan dat een reden zou zijn om deel te nemen, als de opdrachtgever/klant dat van ze vraagt.

Enkele plaagdierbeheersers willen de Rattenmonitor gebruiken voor voorlichting over preventieve maatregelen en over onze houding ten opzichte van ratten. Een paar gebruikers schrijven dat het melden makkelijker moet worden gemaakt, waarbij ze soms voorbeelden geven. Meerdere keren komt de vraag of een bedrijf/kantoor grotere aantallen meldingen in 1 keer kan doen. Sommige mensen willen iets anders dan andere: de een wil een gedetailleerdere kaart zodat knelpunten duidelijk worden, een ander wil juist een kaart op woonplaatsniveau vanwege de privacy. Enkele keren wordt gedwongen deelname van gemeentes genoemd, maar een ander wil dit juist niet. Ook denken mensen verschillend over deelname aan en gebruik van de Rattenmonitor door burgers.

Overig

Er worden nog verschillende tips gegeven en opmerkingen gemaakt. Zo wordt geschreven dat als data niet worden bijgehouden, je uitgaat van oude data. In de Rattenmonitor gebeurt dat echter niet omdat de doorlooptijd wordt ingevuld, waardoor een melding automatisch van de kaart wordt gehaald. Wel wordt terecht opgemerkt dat er voldoende data nodig zijn voor een betrouwbaar beeld.

Een ander noemt dat het nog meer papierwerk is voor de plaagdierbeheerser en dat het beroep al voldoende theoretisch is. Enkele mensen maken zich zorgen over mogelijke beperkingen in het gebruik van rodenticiden en zijn bang dat de Rattenmonitor hieraan meehelpt. Een paar mensen vinden dat "de overheid" beter aandacht kan geven aan andere onderwerpen, bijvoorbeeld het bekendmaken van het vak van plaagdierbeheerser. Dit hoeft niet te botsen: goede voorlichting over (de omgang met) ratten hoeft niet te betekenen dat inzicht in de ontwikkeling van rattenpopulaties in Nederland niet nuttig is. Een enkeling noemt dat de zoogdierenatlas al informatie verzamelt over voorkomen van ratten, maar helaas kunnen daarmee geen goede populatietrends worden gemaakt.

Wat gaan we met de resultaten doen?

Het merendeel van de mensen vindt dat de Rattenmonitor extra waarde heeft en vindt het goed dat deze bestaat. Toch doet maar bijna de helft mee en nog minder mensen melden regelmatig. Daar zijn verschillende redenen voor die in de vragenlijst naar voren

zijn gekomen. Hiermee gaat de werkgroep Rattenmonitor aan de slag. Zo gaan we bijvoorbeeld de vragenlijst korter maken en de bekendheid vergroten bij plaagdierbeheersers en opdrachtgevers. We hopen als werkgroep de Rattenmonitor zo aan te kunnen passen, dat meer mensen meedoen en meldingen maken. Want hoe meer plaagdierbeheersers meedoen aan de Rattenmonitor, hoe beter en betrouwbaarder het overzicht.

Kijk op www.rattenmonitor.nl voor meer informatie over de Rattenmonitor of om deel te nemen.

Opgesteld door de werkgroep Monitoring van het programma IPM knaagdierbeheersing in september 2022.





IPM-KBA: geen ontkomen meer aan

Vanaf 1 januari 2023 verandert er veel voor de agrariër die zelfstandig rodenticiden wil inzetten op zijn of haar eigen bedrijf. Dat kan alleen nog als zowel het bedrijf als ook de persoon gecertificeerd is. Rodenticiden zijn middelen die je eigenlijk niet moet gebruiken, vindt het Ctgb, omdat ze grote gevolgschade kunnen hebben. Een geïntegreerde benadering van plaagdierbeheersing is daarom een logische stap die het college heeft genomen om de inzet van deze middelen te beperken. Het gebruik van rodenticiden hoort dan ook niet het begin van een aanpak te zijn, maar het sluitstuk.

In 2013 werd het voor agrariërs verplicht zich aanvullend te scholen, wilde men rodenticiden gebruiken. Vanaf 2016 is er een onderscheid gemaakt tussen het toepassen binnen en het toepassen buiten agrarische bedrijfsgebouwen. Daarbij werd de geïntegreerde werkwijze (IPM) leidend,

bij toepassing van rodenticiden buiten de bedrijfsgebouwen. En met ingang van 2023 is voor de gehele agrarische sector IPM de standaard, net als bij de professionele plaagdierbeheerser. Dit vraagt zowel om aanvullende scholing bij één van de agrarische onderwijscentra om nog vakbekwaam te zijn én het laten beoordelen van het bedrijf door een externe auditor.

Het opheffen van onderscheid tussen binnen- en buitengebruik in de land- en tuinbouwsector is een noodzakelijke stap. Nog nadrukkelijker gesteld: het toepassen van rodenticiden, zonder maatregelen vooraf, is een werkwijze die niet meer van deze tijd is. Voor de agrariër is dat geen vreemd verhaal, want ook bij het inzetten van gewasbeschermingsmiddelen is IPM een vereiste. Het gebruik van chemische middelen wordt zo steeds verder teruggedrongen, voorkomen is het belangrijkste doel.

Het is daarom belangrijk om een logboek bij te houden van genomen voorzorgsmaatregelen. Op die manier kunt u bij de controle (audit) laten zien of u de stappen uit IPM ook goed gevolgd heeft. Een ander belangrijk aspect bij de inzet van chemische, maar ook biologische middelen is communicatie: duidelijk kunnen maken aan medewerkers en gasten dat het belangrijk is om samen te voorkomen dat er ziekten of knaagschades ontstaan. IPM is dan ook niet een eenmalig kunstje, maar

vraagt continue aandacht om te zorgen dat iedereen op blijft letten.

Voor de agrariër is het wel spijtig dat de inzet van gewasbeschermingsmiddelen en inzet van rodenticiden onder verschillende regels zijn komen te vallen. Dit leidt tot extra lasten en kosten voor het agrarisch bedrijf. Aangezien agrariërs al veel langer de werkwijze van IPM kennen, was het logisch geweest om vanuit één regeling te kunnen werken. Het is helaas anders gelopen. Met een Europese verordening in het zicht (Sustainable Use Regulation – SUR) voor gewasbeschermingsmiddelen is er wellicht ruimte om die twee te combineren. Het staat echter nog niet vast en vraagt nog de nodige inzet om het zover te krijgen. Voor nu heeft een agrariër de keuze óf het bedrijf laten certificeren óf kiezen voor de inzet van een plaagdierprofessional. Het zelf opgebruiken van middelen zonder bedrijfscertificaat mag niet na 1 januari 2023, omdat u niet meer gecertificeerd bent volgens uw licentie. Het wordt er al met al niet eenvoudiger op om ratten en muizen te beheersen. Meer informatie is te vinden bij: NVWA, ILT, Ctgb, KPMB, RVO.

**Bureau
Erkenningen**

Invoering verplicht IPM-systeem voor beheersing knaagdieren

Na jaren voorbereiding is per 1 januari 2023 het nieuwe IPM-systeem (Integrated Pest Management) verplicht voor de beheersing van ratten en muizen, zowel buiten als binnen. Binnen dat systeem mogen alle rodenticiden op basis van een aantal aangewezen stoffen alleen nog als laatste redmiddel worden ingezet door gecertificeerde bedrijven en professionals. Het certificaat waarborgt dat zij kennis hebben van het IPM-systeem en het op de juiste manier toepassen.

De stichting Keurmerk Plaagdiermanagementbedrijven (KPMB) publiceerde in april 2021 een nieuwe versie van het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing (HIK) en in september volgde het daarop gebaseerde certificeringsschema. Alle verdere informatie die plaagdiermanagementbedrijven nodig hebben om zich te laten certificeren, is te vinden op de website www.ipm2023.nl.

De certificatie onder het nieuwe IPM-systeem geldt voor de toepassing van alle rodenticiden op basis van de aangewezen stoffen: brodifacoum, bromadiolon, chlorophacinon, coumatetralyl, difenacoum, difethialon, flocoumafen en cholecalciferol. Deze middelen zijn effectief en jarenlang gebruikt, maar ze zijn ook extreem giftig voor vogels, marterachtigen en huisdieren, en kunnen lang in het milieu blijven. Bij veelvuldig gebruik ontstaat er bovendien kans op resistentie.

Laatste redmiddel

Vanwege hun maatschappelijk belang – bijvoorbeeld de risico's voor de volksgezondheid van een ratten- of muizenplaag – is in de Europese Unie afgesproken dat ze onder voorwaarden in het uiterste geval toch gebruikt mogen worden. Hoe dit te waarborgen, is aan de lidstaten zelf. In Nederland is in overleg met de plaagdierbestrijders gekozen voor toepassing als laatste redmiddel binnen een systeem van geïntegreerd plaagdiermanagement (IPM) en dan uitsluitend door gecertificeerde bedrijven en professionals.

Met de invoering van het nieuwe IPM-systeem komt de nadruk te liggen op preventie: op structurele maatregelen zoals opruimen van voedsel, weghalen van nestelplaatsen en doorgangen, monitoring, en gebruik van klemmen, vallen en andere niet-chemische methoden om te voorkomen dat er een plaag uitbreekt. Dreigt er ondanks al die maatregelen toch een plaag, dan zijn de rodenticiden op basis van de aangewezen stoffen beschikbaar als uiterste middel. Op deze manier wordt het gebruik daarvan tot het minimum beperkt.

Gecertificeerde professionals

Het gebruik van middelen op basis van de aangewezen stoffen is dus per 2023 voorbehouden aan gecertificeerde professionals. Voor particulieren zijn voldoende alternatieven beschikbaar en tegen muizen binnenshuis ook chemische middelen op basis van alfachloralose. Dat is géén aangewezen stof (omdat de risico's van deze stof veel kleiner zijn) en daarom vallen middelen op basis daarvan niet onder het IPM-systeem. En zo nodig kunnen particulieren een professionele plaagdierbeheerser inschakelen. Voor agrariërs is het daarnaast mogelijk zich te laten scholen en certificeren om ook zelf volgens het IPM-systeem ratten en muizen te bestrijden.

Middelen met de oude, nog niet aangepaste etiketten mogen nog tot 29 juni 2023 worden verkocht en tot 26 december 2023 worden opgebruikt, ook de middelen voor particulier gebruik. Professionele plaagdierbeheersers en agrariërs moeten vanaf 1 januari 2023 echter wél gecertificeerd zijn en werken volgens de nieuwe IPM-regels.

Van: Ctgb, Joost van der Cevel





De ene klant is de andere niet - Opdrachtgevers van dierplaagbeheersers denken verschillend over IPM in knaagdierbeheersing

Voor een goede uitvoering van Integrated Pest Management (IPM), inclusief het toepassen van preventie, zijn de dierplaagbeheerser en de klant samen verantwoordelijk. Maar komen de visies van dierplaagbeheersers en hun klanten ten aanzien van IPM wel overeen? Hoe denken klanten van dierplaagbeheersers over IPM en preventieve maatregelen in de beheersing van knaagdieren? Die vragen stonden centraal in een enquête die we vanuit CenSAS uitvoerden onder klanten van dierplaagbeheersers in verschillende professionele contexten waaronder de agrarische sector, gemeenten, voedselverwerkende bedrijven, dierenopvangen en de horeca. We vergeleken de resultaten met die van een eerdere enquête onder dierplaagbeheersers.

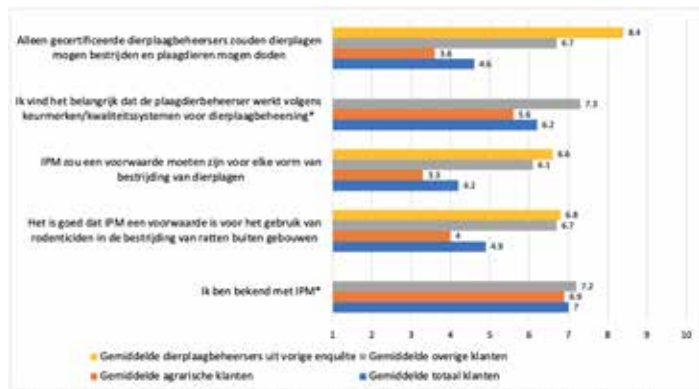
Uit een eerdere enquête (te lezen in het PCN-decembernummer 2020) kwam naar voren dat de 129 deelnemende dierplaagbeheersers positief tegenover IPM staan en dat zij veel vertrouwen hebben in preventieve maatregelen. Zij denken dat gemiddeld 63 procent van overlast opgelost kan worden door het nemen van enkel preventieve maatregelen. Ook zijn zij bereid om meer te doen aan preventie. Ze geven echter aan dat hun klanten niet altijd bereid zijn om daaraan mee te werken en dat die bereidheid afhankelijk is van de sector waarin klanten zich bevinden. Klanten in de levensmiddelenindustrie en gezondheidszorg zouden over het algemeen een grote bereidheid tonen om te investeren in preventie. Klanten in de afvalverwerking, de agrarische sector of gemeenten zouden hiertoe het minst bereid zijn.

We wilden graag onderzoeken hoe de klanten er zelf over denken en dat was de reden dat wij begin 2021 een enquête verspreidden onder professionele klanten van dierplaagbeheersers waaronder in de agrarische sector, gemeenten, voedselverwerkende bedrijven, dierenopvangen en de horeca.

De enquête werd door 106 klanten uit verschillende sectoren volledig ingevuld. Er was een oververtegenwoordiging van klanten uit de agrarische sector (ongeveer twee derde van het totaal). Daarom hebben we deze groep in de analyse van de resultaten ook nog apart bekeken en vergeleken met de klanten uit overige sectoren.

Meningen over IPM

Klanten geven aan dat zij over het algemeen redelijk goed bekend zijn met IPM en ze vinden het overwegend belangrijk dat dierplagbeheersers werken volgens keurmerken of kwaliteitssystemen (zie figuur 1). Echter, met name klanten uit de agrarische sector staan niet positief tegenover IPM. Ze vinden IPM als voorwaarde geen goede zaak en ze zijn het sterk oneens met de stelling dat alleen gecertificeerde dierplagbeheersers nog zouden mogen bestrijden. Klanten uit overige sectoren, zijnde niet agrarisch, staan over het algemeen positief tegenover IPM en zij voelen er wel wat voor om bestrijding alleen nog te laten plaatsvinden door dierplagbeheersers. De klanten uit overige sectoren waren het eens met alle stellingen en scores vergelijkbaar met hoe de 129 dierplagbeheersers in de vorige enquête scoorden voor dezelfde stellingen.

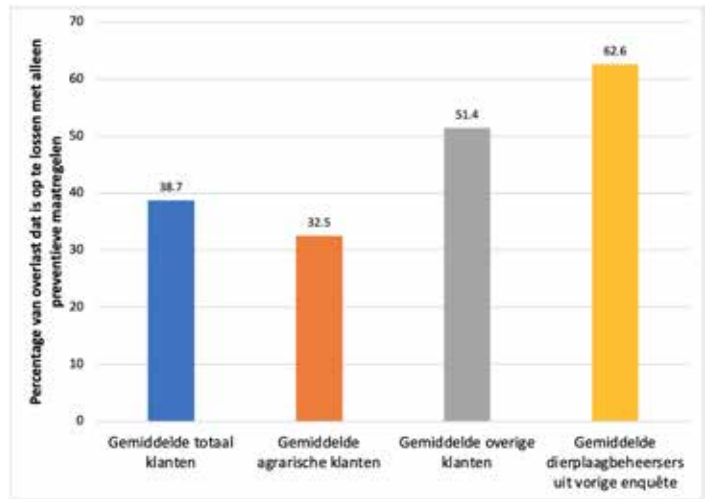


Figuur 1: overzicht van de mate waarin klanten het eens of oneens zijn met vijf stellingen over IPM. De mening kon worden aangegeven op een schaal van 1 (helemaal oneens) tot en met 10 (helemaal eens). In de figuur zijn de antwoorden van de totale groep klanten (blauw), de klanten uit de agrarische sector (oranje) en de klanten uit overige sectoren (grijs) weergegeven en vergeleken met de antwoorden van dierplagbeheersers uit een vorige enquête (geel). De vragen met een * erachter werden alleen gesteld in de enquête voor klanten en niet in die voor dierplagbeheersers.

Vertrouwen in preventie

Klanten hebben over het algemeen minder vertrouwen in preventieve maatregelen dan de dierplagbeheersers uit de vorige enquête (figuur 2). Klanten uit de agrarische sector denken dat slechts een derde van de overlast opgelost kan worden door het treffen van preventieve maatregelen, terwijl klanten uit overige sectoren denken dat de helft kan worden opgelost door preventie. Dierplagbeheersers dachten dat 63 procent kan worden opgelost met preventie.

De meerderheid van de klanten uit de agrarische sector (72 procent), geeft aan dat er binnen de organisatie/het bedrijf geen noodzaak is om meer te doen aan preventie. De meerderheid van klanten uit overige sectoren (57 procent) geeft aan dat er juist wel meer gedaan moet worden aan preventie.



Figuur 2: overzicht van het vertrouwen in preventieve maatregelen onder klanten van dierplagbeheersers. Het vertrouwen kon worden aangegeven door in te vullen hoeveel procent van overlast er naar verwachting kan worden opgelost door enkel preventieve maatregelen. In de figuur zijn de gemiddelde percentages van de totale groep klanten, de klanten uit de agrarische sector en de klanten uit overige sectoren weergegeven en vergeleken met de antwoorden van dierplagbeheersers uit een vorige enquête.

De ene klant is de andere niet

Dit onderzoek was puur bedoeld ter inventarisatie en de resultaten zijn geen representatieve steekproef van alle klanten van dierplagbeheersers. Bovendien heeft de enquête uitgestaan aan het begin van de coronapandemie. Dit heeft er mogelijk voor gezorgd dat er een lage respons was van bepaalde klanten, bijvoorbeeld uit de horeca. Desondanks geven de resultaten een indicatie van de visies van klanten en laten ze zien dat visies van dierplagbeheersers en hun klanten kunnen verschillen. De ene klant is de andere niet en meningen over IPM en preventie kunnen verschillen per sector waarin klanten zich bevinden. Deelnemende klanten uit de agrarische sector staan negatiever tegenover IPM en hebben minder vertrouwen in preventie dan klanten uit overige sectoren.

Voor een goede implementatie van IPM en preventie is het van belang dat zowel de dierplagbeheerser als de klant inspanningen leveren. Wanneer klanten niet bereid zijn of niet de mogelijkheid hebben om te investeren in het nemen van preventieve maatregelen wordt een goede toepassing van IPM lastiger voor de dierplagbeheerser. Het is belangrijk dat dierplagbeheersers in een vroeg stadium met hun klanten in overleg gaan over IPM en samen met de klant een plan opstellen.

Over CenSAS

CenSAS staat voor het duurzaam en verantwoord samenleven van mens en dier. Het is een samenwerkingsverband tussen de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht en de Animal Sciences Group van Wageningen University & Research. Meer informatie over het centrum en het project over de omgang met plaagdieren is te vinden op de website van CenSAS: www.censas.org.

Maite van Gerwen, promovenda bij het Centre for Sustainable Animal Stewardship (CenSAS)

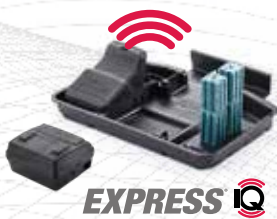
NIEUW!

GRATIS EN ONBEPERKTE TOEGANG TOT DE APP EN PORTAL

DE KRACHT VAN



**BETAALBARE EN EFFICIËNTE TECHNOLOGIE
VOOR HET MONITOREN VAN KNAAGDIEREN.
OM WELK PROBLEEM HET OOK GAAT,
iQ IS DE OPLOSSING:**



EXPRESS iQ



24/7 iQ



PRODUCTEN

MOGELIJK GEMAAKT DOOR

Bell
SENSING TECHNOLOGIES™



PULSE RAT iQ



PULSE MOUSE iQ



LANDSCAPE iQ
WEIGHTED



T-Rex iQ



www.bellsensing.com | emea@belllabs.com

Killgerm is de officiële distributeur voor Bell Laboratories, Inc. in de Benelux.



Bell Laboratories schaft datakosten iQ-producten af

Bell Laboratories kondigde de afschaffing van de maandelijkse abonnementskosten voor de Bell Sensing Technologies Portal aan. Gebruik zonder datakosten zoveel iQ-producten bij zoveel klanten als u zelf wilt! Download de Bell Sensing Technologies app en start onmiddellijk met monitoring.

Bell's volledige productlijn van iQ-producten voor het monitoren van knaagdieren omvat voerkisten, multicatch-vallen en klapvallen. iQ-producten maken gebruik van Bell Sensing Technology, die op een betaalbare manier via bluetooth gegevens over knaagdieractiviteit verzamelt voor plaagdierprofessionals. Dankzij de verzamelde gegevens worden zowel plaagdierinspecties als de algehele service voor plaagdierbeheersers geoptimaliseerd, zodat ze weten wanneer het nodig is om extra voerkisten of lokaas te plaatsen. Bovendien is exact bekend welke vallen geïnspecteerd moeten worden.

Plaagdierbeheersers krijgen niet alleen een compleet beeld van de knaagdieractiviteit bij een bepaalde klant, maar ze zullen ook ter plekke veel tijd besparen; tijd die kan worden gebruikt voor diepgaande inspecties, het treffen van weringsmaatregelen of om andere plaagdierproblemen op te lossen.

Met iQ-producten hebben plaagdierbeheersers inzicht bij een klant welke vallen knaagdieren hebben gevangen en bij welke voerkisten knaagdieractiviteit is geweest. Bell's assortiment van iQ-producten is schaalbaar, betaalbaar en maakt gebruik van geïntegreerde technologie die uw bedrijf succesvol zal maken. De mogelijkheid om vallen en voerkisten te controleren door simpelweg in de buurt te zijn, bespaart zo veel kostbare tijd. Overstappen op iQ helpt klanten te beschermen en medewerkers sterker te maken. Betaalbare knaagdiermonitoring is een hulpmiddel dat thuishoort in het arsenaal van elke plaagdierbeheerser en het elimineren van extra kosten is een andere manier waarop Bell ervoor wil zorgen dat er geen enkele plaagdierprofessional achterblijft.

Voor meer informatie, neem contact op met uw plaatselijke Bell-distributeur of neem een kijkje op www.BellSensing.com.



NVPB waarschuwt voor toenemende overlast en onduidelijkheid door nieuwe IPM-regels

Het is iedereen bekend dat vanaf 1 januari 2023 strengere regels gaan gelden voor het gebruik van de meeste rodenticiden. De NVPB heeft onlangs in een persbericht gewaarschuwd voor onduidelijkheid en toenemende overlast van ratten- en muizenplagen als de invoering van de nieuwe regels niet gepaard gaat met voorlichting richting burgers, bedrijven en agrariërs. Daarnaast moeten overheden het goede voorbeeld geven in aanbestedingsprocedures.

Door deze nieuwe regels moeten professionele plaagdierbeheersers en agrariërs vanaf 1 januari 2023 beschikken over een IPM-certificaat wanneer zij chemische bestrijdingsmiddelen willen inzetten voor de bestrijding van ratten en muizen. De NVPB steunt de invoering van de IPM-certificering omdat hiermee de kwaliteit van de knaagdierbeheersing wordt verhoogd en de professionele gebruikers tegelijkertijd toegang behouden tot deze noodzakelijke middelen.

In de loop van volgend jaar is het particulier gebruik van vrijwel alle rodenticiden niet meer toegestaan. Vanaf begin volgend jaar

mogen voor particulieren geen nieuwe partijen van deze middelen meer op de markt worden gebracht. Voor oude partijen geldt een aflevertermijn (tot juni 2023) en opgebruiktermijn (tot 31 december 2023). De NVPB maakt zich zorgen over de maatregelen die burgers zelf gaan treffen om overlast van plaagdieren tegen te gaan. Het gebruik van klemmen en vallen is toegestaan, maar kan ook gepaard gaan met dierenleed als deze niet goed worden gebruikt of van slechte kwaliteit zijn. Het gebrek aan opties voor particulieren zal naar verwachting leiden tot een hogere plaagdruk en niet iedere particulier zal besluiten een professional in te schakelen. Er bestaat een risico dat burgers alsnog via internet of in het buitenland de biociden, die niet meer zijn toegelaten voor particulier gebruik, zullen aanschaffen. Dit zou een tegenstelde ontwikkeling zijn.

Rodenticiden op basis van de actieve stof alfachloralose blijven wél beschikbaar voor particulieren. Het is belangrijk dat deze stof op professionele wijze wordt gebruikt om de effectiviteit te waarborgen en resistentieontwikkeling tegen te gaan. Het belang van professioneel gebruik wordt alleen maar groter omdat alfachloralose binnenkort dus de enige toegelaten stof is die particulieren mogen gebruiken en het gebruik dus zeer waarschijnlijk toe zal nemen.

Door een totaal gebrek aan communicatie vanuit het Rijk en gemeenten dreigt er chaos

te ontstaan door een toenemende plaagdruk omdat burgers de verkeerde maatregelen nemen. Mechanische en chemische middelen zullen verkeerd worden gebruikt en niet-toegelaten middelen worden ingezet buiten het zicht van overheidscontroles.

De NVPB roept lokale overheden op tot een communicatiecampagne om burgers te informeren over de nieuwe wetgeving en wat er van hen wordt verwacht. Hierbij moet de nadruk liggen op wering en preventie en het inschakelen van de gemeenten, woningbouwverenigingen of een professioneel bedrijf wanneer er sprake is van toenemende overlast. Gemeenten en woningbouwverenigingen moeten hun verantwoordelijkheid nemen door te investeren in knaagdierbeheersing en door samenwerking met professionele bedrijven. Ook overheidstoezicht op illegaal aanbod van chemische middelen via internet moet een hoge prioriteit krijgen.

Tot slot constateert de NVPB dat de overheid haar voorbeeldfunctie niet waarmaakt en haar verantwoordelijkheid moet nemen voor eigen gebouwen en terreinen. In aanbestedingsprocedures is bijvoorbeeld steeds minder aandacht voor kwaliteit van plaagdierbeheersing en ligt de nadruk op kostenbesparingen. Het wettelijk verplichte IPM-certificaat is onbekend bij de aanbestedende overheidspartijen. Dit is wrang omdat het juist diezelfde overheid is die deze eis oplegt en daarbij hecht aan IPM.

NVPB | NEDERLANDSE
VERENIGING
PLAAGDIERMANAGEMENT
BEDRIJVEN





Even voorstellen...

Marloes van Doorn is sinds kort werkzaam voor de NVPB. Zij heeft in korte tijd al kunnen zien hoe dynamisch en actueel de plaagdierbeheersingssector is. Vanuit de NVPB is Marloes ook betrokken bij de communicatie rondom de implementatie van de nieuwe IPM richtlijnen. Deze nieuwe IPM vereisten zorgen er natuurlijk voor dat er op de korte termijn veel gaat veranderen.

Vanuit de NVPB is Marloes bereikbaar via nvpb@nvpb.org bij vragen over IPM-certificering en andere plaagdierbeheersing gerelateerde onderwerpen.

NVPB | NEDERLANDSE
VERENIGING
PLAAGDIERMANAGEMENT
BEDRIJVEN

Lid van CEPA - Confederation of European Pest Management Associations

De brancheorganisatie
voor kwaliteit in plaagdiermanagement

WAAR WIJ VOOR STAAN:

- Kwaliteit
- Lobby & Regelgeving
- Opleiding & Training
- Statistiek
- Communicatie
- Ledenondersteuning
- Sociaal Platform

WAAROM NU LID WORDEN?

Samen staan we sterk!

Maak kennis met de NVPB
Slechts € 425*
voor het eerste jaar
(* onder voorbehoud)

www.nvpb.org



Bij ons bent u
in veilige handen!

www.killgerm.com

Killgerm wil al haar relaties bedanken voor het vertrouwen en de aangename samenwerking in het afgelopen jaar.

Wij wensen u fijne feestdagen en een succesvol & gezond **2023!**

Wij kijken alweer uit naar een prettige samenwerking in het nieuwe jaar.

Warme groeten van het Killgerm Team!

IPM-Knaagdierbeheersing



Op de site van de KPMB is te lezen welke bedrijven zich reeds hebben gecertificeerd voor de module IPM-Knaagdierbeheersing, die ingaat op 1 januari 2023 (www.kpmb.nl/register/module-ipm-knaagdierbeheersing). Plaaagdierbestrijdingsbedrijven zijn volop bezig om zich te laten certificeren; de agrarische bedrijven blijven achter.

Momenteel zijn er nog geen plannen om het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing (HIK, versie 2.0) en het Certificatieschema IPM-Knaagdierbeheersing (versie 1.0) aan te passen. Wellicht gebeurt dat wel in de loop van 2023. KPMB doet dit altijd in afstemming met het College van Deskundigen en zal dan via de bekende kanalen de plaaagdierbestrijdingsbedrijven op tijd inlichten.

Carlos Nijenhuis benoemd tot voorzitter

Vanwege gezondheidsredenen heeft Luuk van Duijn besloten om terug te treden als voorzitter van de stichting KPMB. Per 1 november 2022 is Carlos Nijenhuis benoemd als onafhankelijk voorzitter van de stichting en het Centraal College van Deskundigen. Nijenhuis heeft zijn sporen onder meer verdiend bij Certis Europe, een bedrijf op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen. Thema's als verduurzaming en circulaire processen hebben zijn aandacht.

Verbeterde zoekfunctie is nu operationeel

Als gecertificeerd bedrijf wilt u ook dat potentiële klanten u snel kunnen vinden. Het register van stichting KPMB bevat voor opgenomen bedrijven een verbeterde zoekfunctie met selectiecriteria zoals "provincies" en "specialismen", waarmee potentiële klanten u gemakkelijker kunnen vinden.

Er is ook een inlogprocedure toegevoegd, voor certificerende instanties en publieke toezichthouders. Hiermee kunnen deze

instanties de geregistreerde agrarische bedrijven inzien, terwijl deze bedrijven niet zichtbaar zijn in het openbare register.

Regeling gewasbescherming en biociden niet aangepast

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft besloten om de door het Ctgb voorgeschreven IPM-werkwijze niet in de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Rgb) op te nemen. In eerste instantie leek het het IenW praktisch als dat voorschrift niet alleen in de toelatingsbesluiten van het Ctgb, maar ook in de Rgb zou worden voorgeschreven. Na heroverweging heeft IenW besloten om dat voorschrift niet in de Regeling op te nemen. Onder meer om niet in de bevoegdheden van het onafhankelijke Ctgb te treden.

Voor meer informatie, kijk op: www.ipm2023.nl

Q-Care Curatim

Q-Care Curatim is een micro-emulsie op waterbasis tegen houtaantastende insecten. De formulering zorgt voor een goede indringing in het hout en zorgt voor een zeer effectief houtverduurzamings-middel dat zowel preventief als curatief werkt tegen houtaantastende insecten (Huisboktor, Kleine Houtwormkever, Grote Houtwormkever en Spinhoutkever) en termieten. Het is uitsluitend voor professioneel gebruik toegelaten. Q-Care Curatim kan d.m.v. kwasten, rollen, spuiten en injectie worden toegepast. Er kan met Wolsit KD10 eenvoudig een tankmix gemaakt worden zodat in één behandeling houtaantastende schimmels en insecten bestreden worden.

Verpakking: 20 ltr en hiermee wordt 120 ltr spuitvloeistof gemaakt. Met deze 120 ltr kan maximaal 400 m² houtoppervlak behandeld worden.

Q-chem B.V.
T.: 0251-233025
@: info@qchem.nl
www.qchem.nl



NIEUW & BINNENKORT VERKRIJGBAAR

VAZOR® MIERENLOKDOOS

NL-0026653-0000 | BE2021-0016

Op basis van 0,02% imidacloprid

- Gebruiksklare lokaasgel in een handig mierenlokdoosje
- Elimineert zwarte wegmieren en hun nesten
- Snelle opname dankzij smakelijke formulering
- Veilig en zonder morsen te gebruiken
- **Uitsluitend voor professioneel gebruik**



VAZOR® DE POWDER

NL-0028080-0001 | BE2022-0002-00-00

Op basis van 100% siliciumdioxide

- Natuurlijke amorfe diatomeeënaarde
- Tegen kruipende insecten en spinachtigen
- Snel en sterk uitdrogend effect
- Geen risico op resistentie-ontwikkeling
- **Uitsluitend voor professioneel gebruik**





Dé brancheorganisatie voor plaagdierbestrijders!

Brancheorganisatie PLA..N. (Platform Plaagdierbeheersing Nederland) behartigt sinds 2013 de belangen van haar leden op het gebied van plaagdierbeheersing en houtverduurzaming.

Onze leden zijn gespecialiseerd in:

- Inspecties
- Advisering
- Wering
- Uitvoering van bestrijdingsacties
- Verduurzamen van hout

We delen het belang van de inzet van onze leden en bieden informatie uit de branche. Voor onze leden organiseren we meerdere vergaderingen, delen enquêtes en helpen we bij belangrijke vraagstukken.

Bijna 150 leden!

Lid worden?

Ga naar onze website of neem contact op via info@platformplaagdierbeheersing.nl



www.platformplaagdierbeheersing.nl



ALTIJD EEN OVERZICHT VAN DE SITUATIE TER PLAATSE

- ✓ Realtime meldingen via SMS & E-mail
- ✓ 24/7 monitoring op afstand
- ✓ Signaalbereik tot 300m radius

Meer weten? Neem contact op met Killgerm Benelux via verkoop@killgerm.com of bestel online op catalogus.killgerm.nl



Goed PLA..N. ...



10 April 2023 is het alweer 10 jaar geleden dat Platform Plaagdierbeheersing Nederland (PLA..N.) werd opgericht. Inmiddels is deze branchevereniging uitgegroeid tot bijna 150 leden.

Veel bedrijven waren in de tijd van oprichting van PLA..N. niet verenigd. Een peiling onder de bedrijven wees uit dat daar zeker wel behoefte aan was. Reden voor Alex Mars en Rob van Veldhuijzen om de koppen bij elkaar te steken en te besluiten PLA..N. op te richten. Op 10 april 2013 werd bij de notaris de akte van oprichting getekend, de statuten opgesteld en werd PLA..N. ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

“Vandaag, tien april tweeduizend dertien, verschenen voor mij, mr. [REDACTED], notaris met plaats van vestiging de gemeente Boxmeer: 1. de heer ROBERT FERDINAND VAN VELDHUIJZEN, wonende te Boxmeer en de heer RICHARD ALEXANDER MARS, wonende te Lelystad.....”

Enkele weken na de oprichting diende zich de eerste beurs al aan: Benelux Pest. Van Rinus van Zanten kregen we de stand van de oude brancheorganisatie NVO (Nederlandse Vereniging van Ongediertebestrijding) en konden we deelnemen aan de beurs.

Doelstelling van PLA..N. was en is nog steeds:

- Het toetreden van leden moet laagdrempelig zijn
- De contributie moet betaalbaar zijn
- De vereniging moet gemakkelijk benaderbaar zijn
- Leden moeten er met vragen terecht kunnen, die snel beantwoord worden

Dat dit veel bedrijven aansprak bleek wel uit de sterke groei die de vereniging in korte tijd doormaakte. Het besturen werd bijna een dagtaak. Gelukkig werd Anneke Beentjes bereid gevonden de ledenadministratie en het secretariaat op zich te nemen. Zonder een ander te kort te doen mogen we stellen dat Anneke heel veel werk heeft verzet. Kort daarna heeft Frits van der Zweep als bestuurder voor een lange tijd het secretariaat van haar overgenomen. Dirk Meijer werd bereid gevonden om als adviseur van het bestuur toe te treden. Rob verzorgde de social media en de PR. Alex had de rol als penningmeester. Cora Flug, ondersteund door Alexander Kroon, verzorgde de ledenadministratie en fungeerde als gastvrouw. Met deze invulling hebben ook zij een enorme bijdrage geleverd aan de groei van de vereniging. Allemaal mensen waar je op kunt bouwen en die zorgden voor rust in de organisatie.

Erg gewaardeerd werden de innovatieve bijeenkomsten die werden gehouden met goede sprekers uit het veld en natuurlijk om gezellig met elkaar ervaringen uitwisselen onder het genot van een drankje

en een lekkere hap tot laat in de avond. Zo laat zelfs dat menig keer de organisatie al was vertrokken maar dat er nog verscheidene leden achterbleven.

De sterke groei vroeg om een andere, bredere en professionelere aanpak. Vandaag de dag kent de vereniging een vijfkoppig bestuur en een (ambtelijk) secretariaat met daaronder drie werkgroepen die door enthousiaste leden worden bemand. Deze werkgroepen zijn van wezenlijk belang voor de vereniging. Het bestuur zorgt voor de besluitvorming, vaak op onderwerpen die door de werkgroepen worden aangedragen. Op deze wijze is PLA..N. een serieuze gesprekspartner voor stakeholders en overheden.

In april 2023 viert PLA..N. haar 10-jarig bestaan, aansluitend aan de Algemene Ledenvergadering. We hopen dit met veel leden te kunnen vieren. Vol vertrouwen kijken we naar de toekomst.

Het bestuur van PLA..N.

PestScan
Serving you to simplify.

KLAAR VOOR IPM 2023 MET
**DE SOFTWARE VOOR
AMBITIEUZE
PLAAGDIERBEHEERSERS**

www.pestscan.eu

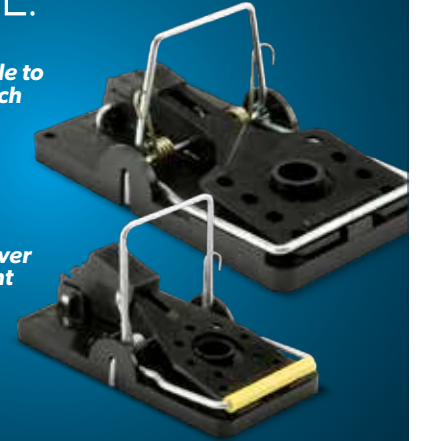
MOBIELE APP
KANTOORSOFTWARE
KLANTPORTAAL

Snap-E®
MOUSETRAP

Big Snap-E®
RAT TRAP

SURE-FIRE CATCH.
EVERY TIME.

- ✓ *Large Trip Paddle to Ensure Your Catch*
- ✓ *Strike Bar Traps Faster - Only Traveling Half the Distance*
- ✓ *Your Fingers Never Touch the Rodent*
- ✓ *Easy to Clean*
- ✓ *Resists Stains and Odors*



SAFE



SIMPLE



SANITARY

It's time to call in the reinforcements—
kness.com/Snap-E

Certificatieschema IPM Knaagdierbeheersing



Veel ratten zijn verminderd gevoelig voor rattengif. Ze eten wel van het gif, maar gaan er niet aan dood of pas na langere tijd. Veel van deze ratten overleven de bestrijding en kunnen zich beter voortplanten dan hun gevoelige soortgenoten. Hierdoor wordt de populatie resistente ratten steeds groter.

Om onder andere het probleem van resistentie in te perken en de ophoping van bestrijdingsmiddelen in de voedselketen (bioaccumulatie) te voorkomen, geldt er, voor bedrijven die pesticiden rond gebouwen en voedselopslagplaatsen gebruiken, vanaf 1 januari 2017 een certificatieplicht. De toepassing van pesticiden dienen aantoonbaar te geschieden volgens het Integrated Pest Management (IPM)-principe.

Per 1 januari 2023 is het als bedrijf verplicht om gecertificeerd te zijn voor Certificatieschema IPM Knaagdierbeheersing 1.0 en het personeel aanvullend te scholen om de mogelijkheid te behouden rodenticiden te gebruiken. Bij deze herregistratie van de middelen (2023) wordt dit uitgebreid naar een integraal IPM-systeem voor de bestrijding van ratten én muizen, zowel buiten als binnen. Daarmee komt er meer nadruk te liggen op preventie. Ook nog toe te laten bestrijdingsmiddelen moeten gaan voldoen aan de IPM voorwaarden voordat ze gebruikt mogen worden door gecertificeerde plaagdierbeheersers en gecertificeerde agrariërs.

Certificering

Wilt u gecertificeerd worden voor het Certificatieschema IPM Knaagdierbeheersing? Neem dan rechtstreeks contact op met Frank Jeuring via 038-4260114 of fjeuring@controlunion.com

TUPOLEUM®

Natuurlijk dier verdrijfmiddel



BESTEL ONLINE

www.tupoleum.com | contact@tupoleum.com

WANNEER DE FACTOR 'TIJD' IN UW VOORDEEL SPEELT

Met de piek van het knaagdierseizoen in aantocht is het verlangen naar meer tijd een gedachte die ongetwijfeld bij vele plaagdierbeheersers speelt. Nu, met behulp van de technologie van vandaag, dient zich een oplossing aan en die vraagt slechts een klein beetje voorbereiding. Hoe werkt het?

De belangrijkste factor voor tijdsbesparing is de beschikbaarheid van informatie. Door in real time geïnformeerd te zijn van de plaagdierproblemen bij uw klant, weet u precies wat er gebeurt en kunt u snel reageren. Bijvoorbeeld: met behulp van vallen die op afstand gemonitord worden, weet u precies wanneer een knaagdier een gebouw binnenkomt – en niet pas tijdens uw volgende inspectieronde. Deze vroegtijdige waarschuwing geeft u de tijd om het probleem op te lossen voordat de situatie uit de hand loopt.

Bovendien wordt het knaagdier met behulp van digitale klapvallen ter plekke geëlimineerd en kan het zich niet meer voortplanten, het imago van de klant schaden of producten aantasten – nog een extra tijdswinst in uw voordeel.



Foto 1: Altijd een overzicht met de traplinked app

traplinked

Zelfs in kalme periodes besparen digitale vallen u kostbare tijd: dankzij permanente monitoring kunnen digitale vangsystemen de interval tussen klantbezoeken aanzienlijk verlengen, aangezien uw virtuele ogen 24/7 ter plaatse zijn. Deze uitgespaarde tijd kan worden gebruikt om uw service naar bestaande klanten verder uit te bouwen of om meer klanten te servicen met dezelfde middelen. Het gebruik van digitale vallen is het hele jaar door een slimme keuze.

Maar hoe zit het met de val zelf? Is deze gemakkelijk te gebruiken?

Bij de digitale vallen van de Duitse fabrikant traplinked staan gebruiksgemak en flexibiliteit centraal. "Makkelijker dan dit wordt het niet", zegt Sebastian Hackbarth, eigenaar van Hackbarth Schädlingsbekämpfung. "Je schakelt de [LoRa] gateway in, activeert de vallen en dat is alles. Je bent gelijk klaar om aan de slag te gaan. Er hoeft niets gemonteerd of geprogrammeerd te worden."

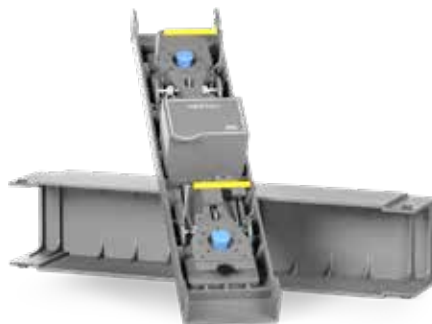


Foto 2: JERRY-module voor monitoring van klapvallen

Met API's voor populaire documentatiesystemen zoals Pestsoft, PestScan en Hygitec integreert de traplinked oplossing naadloos in bestaande workflows. De integratie is echter optioneel, aangezien de standalone traplinked-app kosteloos een complete oplossing biedt.

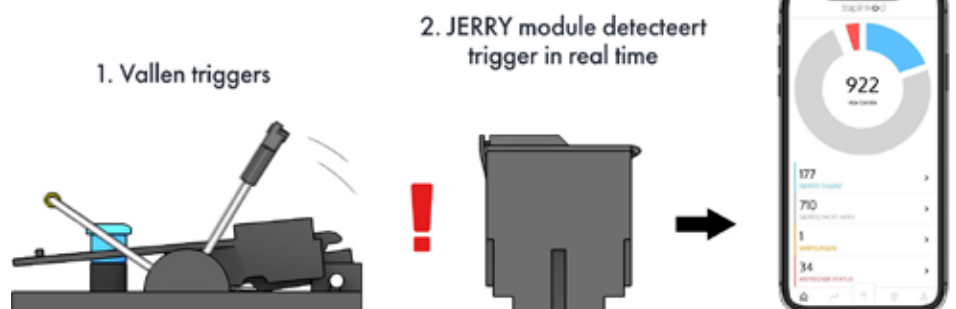


Foto 4: Hoe de digitale val van traplinked werkt

Op locatie biedt traplinked ongeëvenaarde flexibiliteit: via LoRaWAN-connectiviteit wordt een onafhankelijk, veilig netwerk met een straal tot 300 meter tot stand gebracht. Als alternatief kan wifi worden gebruikt – ook via een onafhankelijk netwerk of door de vallen aan te sluiten op het wifi-netwerk van een klant. Op die manier kan aan de specifieke eisen van elke locatie worden voldaan. Met zijn modulaire ontwerp en oplaadbare batterijen biedt het traplinked systeem een duurzame, toekomstbestendige oplossing.



Foto 3: TOM-cameramodule voor het monitoren van insecten, bewegingen en klapvallen

"Wat misschien wel het beste is aan traplinked, is de persoonlijke ondersteuning", legt dhr. Hackbarth uit. "Het is niet de typische koper-verkoperrelatie: ze vragen je hoe het gaat, wat ze voor je kunnen betekenen en of je zelf ideeën hebt. Ik waardeer het als een bedrijf er niet vanuit gaat dat ze alles weten. Het is echt een volwaardig partnerschap. Ik voel me gehoord."

De digitale vallen van traplinked zijn verkrijgbaar bij Killgerm Benelux en rechtstreeks bij traplinked.

traplinked GmbH

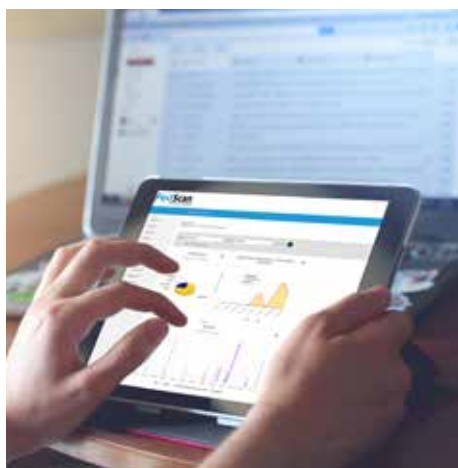
Zollhof 7, 90443 Neurenberg, Duitsland
+49 911 477 128 50
www.traplinked.com



Samenwerking PestScan met Rattenmonitor

PestScan werkt sinds juli 2022 samen met de werkgroep Rattenmonitor en het ministerie van VWS aan het verkrijgen van een completer beeld van de rattenpopulatie in Nederland. PestScan levert de rattenmeldingen aan die in haar systeem geregistreerd zijn. Dit is volledig geanonimiseerd zodat het voor RIVM (beheerder van de Rattenmonitor) en VWS, of andere partijen, onmogelijk is om precies te zien waar en door wie een rat gemeld is. Met de informatie kan de Rattenmonitor de ontwikkeling van de rattenpopulatie in Nederland op wijkniveau analyseren. Met het beschikbaar stellen van geanonimiseerde data helpt PestScan bij het beter zicht krijgen op de ontwikkeling van de rattenpopulatie, zeker in deze tijd van beperking van gebruik van rodenticiden. PestScan heeft al haar klanten hierover geïnformeerd.

De Rattenmonitor app blijft actief voor plaagdierbeheersers voor het melden van ratten, maar door de samenwerking van PestScan met de Rattenmonitor, hoeven gebruikers van PestScan de meldingen niet meer via de Rattenmonitor te doen. De bedoeling van de gegevensuitwisseling is dat de data van PestScan en de Rattenmonitor app complementair zijn aan elkaar.



Bent u voorbereid op de veranderingen omtrent IPM-Knaagdierbeheersing 2023?

Als leverancier van plaagdierbeheersingssoftware heeft PestScan het afgelopen jaar veel contact gehad met een breed scala van plaagdierbeheersingsbedrijven over de veranderingen omtrent IPM-Knaagdierbeheersing 2023. PestScan ziet dat deze verandering invloedrijk is voor de bedrijfsvoering van veel plaagdierbeheersers. Met het digitale registratieplatform PestScan probeert zij zo goed mogelijk aan te sluiten aan de wensen die vanuit de branche tot hen komen. Dit artikel licht een aantal facetten van PestScan uit die u helpen bij het aanleggen van een dossier conform het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing (HIK).

Registratieproces in PestScan

Het digitale logboek van PestScan bestaat uit drie onderdelen. De mobiele app, waarin de technicus alle bevindingen op locatie registreert. De kantoorsoftware, waarin de gebruiker de bezoeken inplant en de werkbonden achteraf controleert. En het klantportaal, waar de aanbevelingen en statistieken door de klant kunnen worden ingezien.

Van PRI naar PvA

De mobiele app van PestScan ondersteunt de technicus bij het doorlopen van de Plaagdier Risico Inventarisatie (PRI). Alle vragen die in de PRI gesteld moeten worden, zijn opgenomen in de vragenlijst in de mobiele app. De standaard vragenlijst kan desgewenst aangepast worden. Deze PRI vormt uiteindelijk de basis voor het Plan van Aanpak (PvA). Een PvA kan gemaakt worden in een tekstverwerkingsprogramma en vervolgens in PestScan als klant-specifiek document worden geüpload, zodat de klant wordt meegenomen in het proces.

Het gebruik van documenten en certificaten

Voor een secure registratie van alle documenten en certificaten wordt de PestScan kantoorsoftware gebruikt. Veiligheidsbladen en certificaten worden automatisch gedeeld met de klant, conform

het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing. De klant kan al deze documenten op zijn persoonlijke omgeving benaderen.

Volgens de nieuwe regelgeving moet de bedrijfsinformatie van plaagdierbeheersingsbedrijven altijd beschikbaar zijn voor klanten. In het klantportaal zijn deze gegevens, zoals het KvK-nummer, beschikbaar.

Aanbevelingen

Op locatie zijn technici veel tijd kwijt aan visuele registratie, vandaar dat ondersteuning op locatie van een mobiele app belangrijk is bij observaties. De aanbevelingen die gedaan worden door de technicus zijn direct zichtbaar voor de klant, in het klantportaal. Het inspectieverslag is na afloop van een bezoek ook terug te vinden in het klantportaal.

PestScan merkt dat bedrijven die actief met het klantportaal werken en hun klant benaderen middels het klantportaal een succesvollere en effectievere bestrijding afleveren dan klanten die het klantportaal minder inzetten. Een klantportaal heeft als doel om de aanbevelingen op locatie, zoals bouwkundige opmerkingen inzichtelijk te maken, en zo de klant aan te sporen tot het ondernemen van actie.

Van het bestrijden van ratten naar het beheeren van de omgeving

TUPOLEUM®

Plagdieren beheersen, daar gaat het om bij bedrijven, gemeentes, woonwijken en agrarische ondernemingen. Het voorkomen van plagdieren is beter dan bestrijden. Dat is een ander uitgangspunt dan reageren op uitbraken. Plagdierbeheersing is een activiteit die het gehele jaar doorgaat. Het stopt niet als plagdieren niet meer te zien zijn of als de overlast is verminderd.

Een aanlokkelijke locatie heeft een grote aantrekkingskracht op ratten en muizen.

Als de beheersing van plagdieren stopt, dan volgt snel een uitbraak.



Een uitbraak betekent een hygiëneprobleem, maar ook kost het veel geld om uitbraken terug te dringen. De natuur biedt oplossingen om plagdieren te helpen voorkomen: snijdende grassen, verschillende planten en natuurlijke vijanden zoals roofvogels. Uiteraard is dat niet overal toepasbaar. Het is wel de moeite waard om hier serieus naar te kijken. Dit geldt ook voor de directe omgeving van de locatie waar de plagdieren

voorkomen. Ze komen ergens vandaan en hebben een route gevonden naar een aantrekkelijke locatie. Zolang daar genoeg voedsel is, verblijven en vermeerderen ze zich op zo'n locatie.

Al langere tijd speelt bij ons de vraag hoe je wilde dieren van plekken kunt weren waar ze niet gewent zijn. Plagdieren kunnen zich snel voortplanten. Een koppel ratten kan tot duizend nakomelingen per jaar komen. De ratten vangen, doden of afschieten heeft voor de korte termijn effect. Op langere termijn gaan ze terugkomen. Zeker als de omstandigheden om op die plek te leven aantrekkelijk blijven. Vooral in de winter als het voedsel buiten schaarser is zullen de plagdieren proberen naar binnen te komen.

Uit deze vraag ontstond een aantal jaren geleden een vervolg: 'Hoe kunnen we dit probleem op een humanere manier voor de lange termijn oplossen?' Die oplossing zou het middel Tupoleum® kunnen zijn. Een geurbarrière met Tupoleum® zorgt voor een onaantrekkelijke omgeving voor plagdieren zoals ratten en muizen. Veel mensen denken dat de plagdieren dan naar de burens gaan. Dat kan inderdaad gebeuren als het bij de burens aantrekkelijk is om voer te halen, echter blijkt in de praktijk dat de populatie omlaag gaat.

Omdat niet meer voldoende voedsel bereikbaar is, is de drang om zich voort te planten minder en komen er minder jongen. Het probleem lost zich op een natuurlijke manier op en er ontstaat een beheersbare situatie. Kun je dan stoppen met het gebruik van Tupoleum®? Nee, de locatie moet onaantrekkelijk blijven om het rattenprobleem beheersbaar te houden.

Niet alleen ratten en muizen zijn gevoelig voor de geur van Tupoleum®, alle ruikende wilde dieren willen niet in de buurt komen.

Tupoleum® is in te zetten tegen marters, woelmuizen en ook tegen groot en klein wild zoals herten, reeën, wilde zwijnen, dassen, bevers, vossen, hazen en konijnen.

In de zuidelijke landen van Europa komt de relmuis voor. Ook bij deze dieren werkt Tupoleum® zeer effectief. De verschillende type dieren reageren op diverse manieren op het geurmiddel Tupoleum®. Sommige dieren hebben een beschermde status. Wij helpen de klant graag met informatie om Tupoleum® op de juiste manier toe te passen. Goede informatie vooraf is belangrijk.

Naast de beheersing van ratten en muizen kent Tupoleum® meer mogelijkheden. Het is te gebruiken tegen vraat aan jonge bomen en landbouwgewassen, overstekende dieren op wegen en op het spoor, bij vraat op sportvelden door dassen en konijnen en tegen graafschade door vossen, dassen en konijnen in dijken bij het spoor of waterschappen.

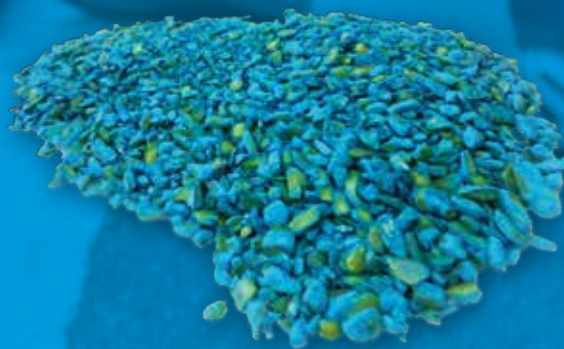


PROFESSIONAL
PEST MANAGEMENT

GEEN ZORGEN MEER OVER KNAAGDIEREN MET KLERAT[®]M

Klerat[®]M is een nieuw, zeer aantrekkelijk lokmiddel op basis van gebroken maïs en met werkzame stof brodifacoum.

- ▶ 6 keer aantrekkelijker voor knaagdieren dan een dieet op basis van granen
- ▶ Uitstekende werkzaamheid bij 25 ppm dankzij brodifacoum
- ▶ Volledige controle over resistente knaagdierpopulaties



FOR LIFE UNINTERRUPTED™

 **Klerat[®]M**
Rodenticide

syngenta[®]

GEBRUIK BIOCIDEN OP EEN VEILIGE MANIER. LEES VOOR GEBRUIK
ALTIJD HET ETIKET EN DE PRODUCTINFORMATIE. TALON[®]/KLERAT[®]
zijn handelsmerken van een Syngenta Group Company © Syngenta Crop
Protection AG, Basel, Zwitserland. Alle rechten voorbehouden. August 2020.
Tel: +41 61 323 1111 Fax: +41 61 323 5608 E-mail: ppm.eame@syngenta.com,
Website: www.syngentappm.com

®

Syngenta – Onderzoek naar duurzaamheid in professionele plaagdierbeheersing

Duurzaam gebruik van producten wordt in de toekomst belangrijker. De druk van de regelgeving en de publieke opinie zullen van invloed zijn op de beschikbaarheid van oplossingen voor de bestrijding van plaagdieren. Om veilige oplossingen voor de gezondheid van mens, dier en milieu te kunnen ontwikkelen, wil Syngenta graag uw mening weten over de toekomst van plaagdierbeheersing.

Deze enquête neemt slechts een paar minuten van uw tijd in beslag. Bovendien maakt u kans om één van de 50 Syngenta-koeltassen te winnen die onder de deelnemers verloot worden.

De winnaars worden na de sluitingsdatum (31 januari 2023) door Syngenta bepaald als onderdeel van een willekeurige loting onder alle deelnemers. De winnaars van de loting worden tijdig en persoonlijk via e-mail geïnformeerd.

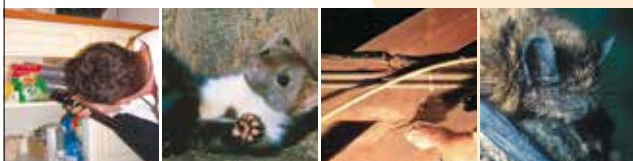
Naar de enquête:

<https://nl.pestcontrolnews.com/duurzaamheidsonderzoek-syngenta/>




Het vak leer je bij het KAD. Waar anders?

Actuele kennis van het vak dierplaagbeheersing doe je op bij het enige onafhankelijke instituut in Nederland waar sinds vele jaren alle kennis over plaagdieren wordt vergaard en gebundeld: het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen te Wageningen. Daar krijg je informatie die eerlijk is, voorlichting die betrouwbaar is en daar ontmoet je de echte ervaringsdeskundigen.

KAD-Opleidingen staat garant voor veelzijdige, vaktechnische opleidingen, gericht op de hedendaagse praktijk van plaagdierbeheersing. In het royaal uitgeruste KAD Trainingscentrum komt de theorie tot leven en krijgt de cursist alle ins en outs van het vak én de benodigde vaardigheden onder de knie.

OPLEIDINGEN

- ▶ Leerling bestrijdingstechnicus (starters)
- ▶ Bestrijdingstechnicus (allround)

- Terugkomdagen
- Tussentijdse toetsing
- EVM-erkend

CURSUSSEN

- ▶ Bestrijdingsdeskundige (verdieping)
- ▶ Houtbescherming (specialisatie)
- ▶ Flora- en faunawet (toepassing)
- ▶ Vleermuizen
- ▶ Steenmarter

NEEM CONTACT OP MET KAD-OPLEIDINGEN

Nudepark 145, 6702 DZ Wageningen
Postbus 350, 6700 AJ Wageningen
Tel. (0317) 41 26 72
www.kad.nl E-mail: info@kad.nl

▶ Stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen

Don't stay behind
the scenes:
highlight your
company logo!



Customize TAK, the traps
and glueboards for pest
insects with your logo






KAD-cursus Bestrijdingstechnicus geheel vernieuwd in 2023!



Stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen heeft haar cursus Bestrijdingstechnicus geheel vernieuwd en deze heet nu cursus Plaagdierbeheersing. De nieuwe naam past bij de vernieuwde cursus waarin alle vakinhoudelijke aspecten van het beroep plaagdierbeheerser worden behandeld. De IPM-werkwijze staat hierbij centraal.

Hands-on opleiding

De cursus Plaagdierbeheersing zal vanaf 2023 worden gegeven. Deze hands-on opleiding bereidt de toekomstige plaagdierbeheerser voor op de beroepspraktijk waarbij het gebruik van biociden als strategie tot de mogelijkheden behoort. Na het behalen van het examen (bij het EVM) ontvang je het Bewijs van vakbekwaamheid beheersen van plaagdieren en houtaantastende organismen. De docenten zijn experts in het onderwerp van hun lessen en hebben een belangrijke rol bij het direct toepassen van de geleerde theorie in relevante praktijksituaties met daarbij behorende oefeningen. De grootte van de groep cursisten is zodanig dat er veel interactie en persoonlijke aandacht mogelijk is.

Wat is er nieuw?

- Competentiegericht opleiden met de focus op kennis, vakvaardigheden en een professionele beroepshouding.

- Opzet volgt de IPM-werkwijze waardoor je je deze stappen op een laagdrempelige en natuurlijke manier eigen maakt.
- Veel praktijk: oefenen met alle aspecten van de IPM-werkwijze inclusief diverse toepassingsmethoden!
- Veel aandacht voor contactmomenten met de klant en klantgerichte communicatie.
- Handboek IPM-Knaagdierbeheersing (HIK) is geïntegreerd; er is dus geen separate certificering meer nodig.
- Oefenen met opzet en beoordelen van dossiers en plaagdierbeheersplannen.
- Habitatmanagement wordt uitgebreid behandeld.
- Nieuwe lesdag die compleet in het teken staat van een complexe casus met diverse stakeholders.
- Twee volledige dagen voorbereiding praktijkexamen.

De inhoud van de lesdagen

Lesdag 1	Introductie plaagdierbeheersing en IPM.
Lesdag 2	Introductiegesprek, determinatie en inspectie.
Lesdag 3	Determineren, Plaagdier Risico Inventarisatie (PRI) en habitatmanagement.
Lesdag 4	Voorraadaantasters: determinatie, inspectie, monitoring en habitatmanagement.
Lesdag 5	Inspectie en niet-chemische bestrijding van knaagdieren.
Lesdag 6	Biociden en hun toepassing.
Lesdag 7	Inspectie en bestrijding van bijtende en stekende insecten.
Lesdag 8	Complexe casus met meerdere belanghebbenden.
Lesdag 9	Bestrijding van houtaantastende organismen.
Lesdag 10	Vorbereiding praktijkexamen.
Lesdag 11	Vorbereiding praktijkexamen.

Tijdens alle lessen worden veiligheid, wetgeving en klantgerichte communicatie behandeld die bij het onderwerp relevant zijn.

Lesmateriaal

Tijdens de cursus Plaagdierbeheersing wordt het volgende lesmateriaal gebruikt (dit wordt na inschrijving toegezonden):

Studiewijzer

Hierin staat informatie die je helpt bij je studie zoals: introductie op de cursus en het beroep waarvoor je deze volgt, wettelijke eindtermen waar je aan moet voldoen voor je diploma, planning van de lessen, opdrachten en lesvoorbereiding, en tips voor het maken van je theorie- en praktijkexamen.

Theorieboek (map)

In deze map vind je alle theorie die je moet kennen voor je examen. Per hoofdstuk zijn een samenvatting en oefenvragen opgenomen.

Plaagdieren-syllabus

Bevat de informatie over alle plaagdieren die je moet kennen voor je examen. De plaagdieren die je kunt tegenkomen tijdens je praktijkexamen zijn zeer uitvoerig beschreven.

Cursus Plaagdierbeheersing

De cursus bestaat uit 11 lesdagen in een periode van 11 weken en wordt gegeven op het Nudepark in Wageningen. Na behalen van het examen voor de cursus ontvang je een Bewijs van vakbekwaamheid voor het beheersen van plaagdieren en houtaantastende organismen.

De exacte data en kosten zijn op dit moment nog niet bekend. Houd onze website in de gaten!

Tekst en foto: Stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen

Ongediertebestrijding en -preventie in de 21e eeuw

Wereldwijd verschijnen regelmatig berichten over ondernemingen die te maken hebben met knaagdierbesmettingen. Als deze niet goed worden gecontroleerd en bewaakt, kosten deze plagen veel tijd en geld. Uit onderzoek blijkt dat 55% van alle onderzochte bedrijven aangeeft per jaar minstens 1 werkdag te verliezen als gevolg van een ongediertebesmetting en dat bijna 40% van alle besmettingen langer dan twee weken duurt. Het is een probleem dat voor veel frustraties zorgt.

Veel bedrijven geven aan dat ze regelmatig controles uitvoeren. Ook worden preventieve maatregelen genomen. Vooral in de voedselsector met hun producten met grote omloopsnelheden, zijn er vaak geen middelen om locaties 24/7 te bewaken zonder dat dit inbreuk heeft op de dagelijkse bedrijfsvoering.

Gelukkig is er nu wel een antwoord:

Rentokil, marktleider op het gebied van ongediertebestrijding en ongediertepreventie, ontwikkelde Rentokil PestConnect. Dit systeem is zo geavanceerd en efficiënt dat het bedrijven de mogelijkheid biedt om 24 uur per dag hun locaties te controleren en steeds weer met passende acties te komen. In combinatie met de conventionele ongediertebestrijdingsmaatregelen is dit een oplossing die ongediertebestrijding misschien wel voorgoed verandert.

Moderne technologie in combinatie met traditionele expertise

PestConnect is niet alleen fascinerend door het slimme gebruik van technologie. Als de PestConnectsensoren een alarm activeren, maken servicemedewerkers van Rentokil een beoordeling van de situatie en bezoeken de klantlocatie voor aanpak van het ongedierteprobleem ter plekke. Tijdens dit bezoek onderzoekt de servicemedewerker ook de rest van de locatie op tekenen van aanwezigheid van ongedierte. Vervolgens geeft hij of zij adviezen over preventieve maatregelen om de geïntegreerde ongediertebestrijdingsstrategie zo effectief mogelijk te maken. Al deze informatie wordt vervolgens geregistreerd in myRentokil; een uniek, veilig, online, 24/7-werkend rapportagesysteem waarmee organisaties trends kunnen beoordelen en real-time nieuwe risico's voor hun bedrijfsprocessen kunnen vaststellen.



PestConnect beschermt bedrijven met behulp van slimme en preventieve oplossingen, die plagen stoppen voordat ze zich hebben kunnen ontwikkelen. Dit tot grote opluchting van onze klanten. Ook zijn wij ervan overtuigd dat als dit systeem op wereldschaal zou worden ingezet, dit ons nieuwe gegevens en kennis zal opleveren, waarmee plaagdierbestrijding naar een geheel nieuw niveau getild kan worden.

Rentokil

The Experts in Pest Control

24/7 bescherming
en monitoring
tegen ongedierte,
waar je ook bent

PestConnect

Bel ons
0800 736 8654 NL
0800 20 160 BE

Mail ons
info@rentokil.nl
info@rentokil.be

Bezoek ons
www.rentokil.com/nl
www.rentokil.com/be



Environmental Science Professional wordt omgedoopt tot “ENVU”

De verzelfstandiging van Bayer Environmental Science Professional is definitief afgerond en sinds begin oktober gaan wij verder als ENVU.

ENVU, uitgesproken als 'EN-View' is de naam afgeleid van 'environment'(milieu) en 'vision' (visie) dat de samenwerking met onze klanten en innovatie weerspiegelt.

ENVU is marktleider in oplossingen voor de aanpak van plagen, ziekten en onkruiden in de publieke sector, zoals professioneel plaagdiermanagement, sport- en golfterreinen, bosbouw en vectorcontrole. Het hoofdkantoor is gevestigd in Cary, North Carolina, Verenigde Staten, en het is actief in meer dan 100 landen. In totaal zijn wereldwijd 1100 medewerkers werkzaam bij ENVU.

Bij ENVU blijven we ons sterk richten op innovatie en groei. Er wordt gekeken naar digitale en data-enabled oplossingen en een verdere uitbreiding van de productportfolie zodat er duurzame oplossingen gecreëerd worden voor de maatschappij.

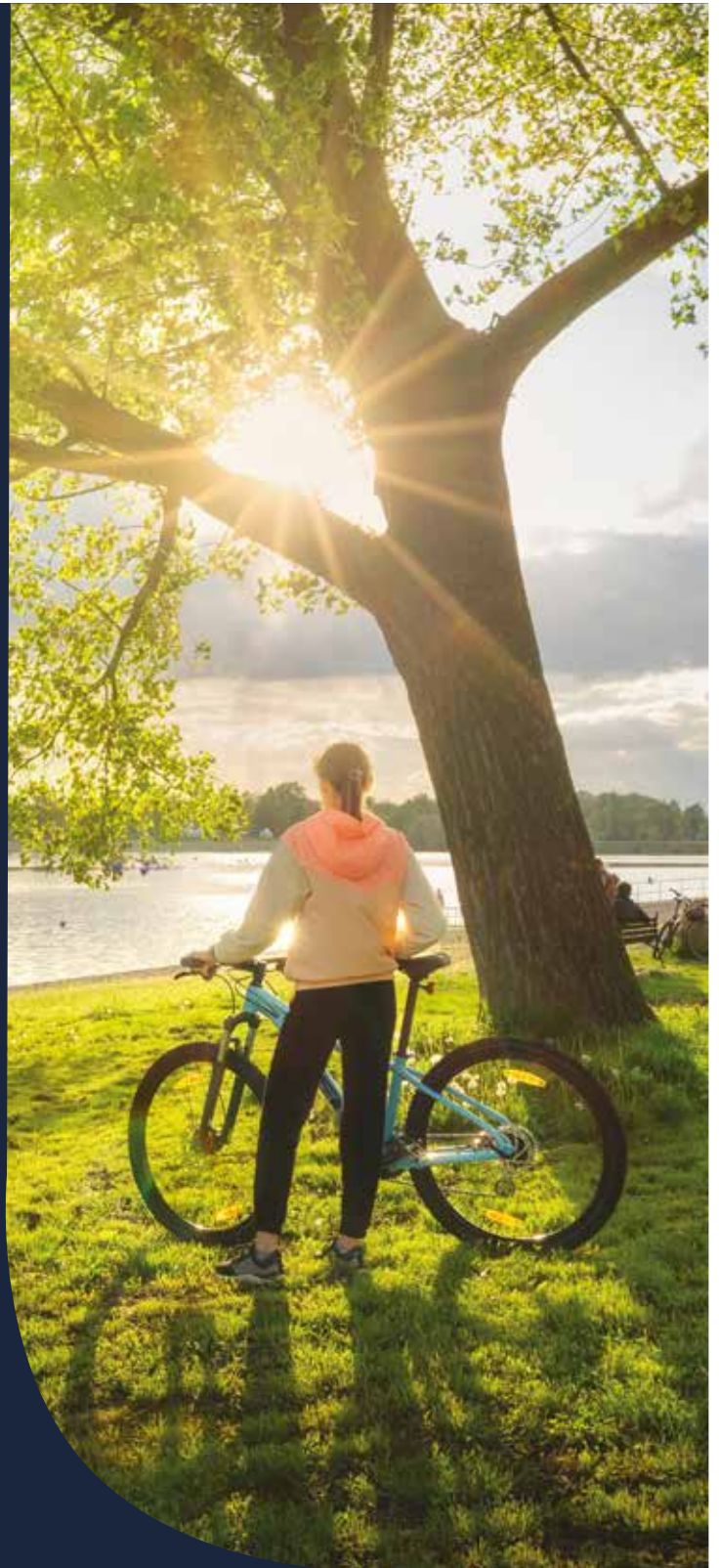
De activiteiten in de Benelux zullen voortaan in samenwerking met de innovatiehub in Lyon (F) vorm gegeven worden. Bezoek de website van ENVU (www.envu.com) voor meer informatie.

Ons team in de Benelux staat voor u klaar !

Michel Wimmers
Stein de Meulemeester
Andre Steenhuis
Sabrina Agredano Moreno

Head of ENVU Benelux
Business Manager
Technical Expert
Marketing & communication

michel.wimmers@envu.com
stein.demeulemeester@envu.com
andre.steenhuis@envu.com
sabrina.agredanomoreno@envu.com





“Trots op onze duurzame rattenaanpak bij agrarische bedrijven”

Een geïntegreerde bestrijding begint met beheersing

“Zitten ratten en muizen binnen? Dan ben je te laat!” Met overtuiging start Joan Rooijackers van Agro Pest Control het gesprek. “Je moet jezelf afvragen waarom ze bij jou binnenkomen en dan starten met de aanpak. Het gaat niet om het bestrijden van de knaagdieren in de stal, maar om het beheersen ervan buiten. Zo voorkom je dat ze binnenkomen én houd je de ratten- en muizenpopulatie buiten op een gezond niveau. Gezond, zodat ze nuttig zijn in het ecosysteem rondom de boerderij en geen overlast bezorgen.”

Natuurlijk beheersen

Joan: “Buiten ratten en muizen beheersen doe je niet door met gif te strooien. Dat is niet duurzaam, niet veilig en niet goed voor het milieu. Wij hebben aan den lijve ondervonden dat beheersen op een natuurlijke manier kan. Bijvoorbeeld door uilenkasten op te hangen. Zo eten de uilen de ratten en muizen op en zorgen zij voor een natuurlijke beheersing. Een win-winsituatie voor iedereen én het is natuurlijk prachtig als er uilen op je boerenerf vliegen.”

Het tij is gekeerd

“Vanaf 2015 mogen we buiten niet meer zomaar rodenticiden inzetten. En dat is maar goed ook. Tot februari 1997, vóór de varkenspest, deden we dit ook niet. Maar vanaf toen was het gebruikelijk. Het werd een verdienmodel om buiten de stal ratten en muizen te bestrijden. Plaagdierbestrijders wilden zoveel mogelijk dode ratten en muizen zien. In 2012 riep ik tijdens een symposium dat ik hier vanaf wilde. Ratten en muizen behoren tot de biodiversiteit, we moeten er alleen voor zorgen dat de populatie op peil blijft. Met glazige ogen werd ik aangekeken. Ik ben ontzettend blij dat dit tij gekeerd is.”, vertelt Joan trots.


Soms zijn fermere maatregelen noodzakelijk

“Als de ratten- of muizenplaag in de stal écht te groot is, dan moeten we soms fermere maatregelen treffen. Er moet dan in de stal acuut actie ondernomen worden en dan is enkel biologisch bestrijden niet effectief genoeg. Wat ik wil voorkomen is dat we met een bloedverdunnende (anticoagulante) rodenticide doorvergiftigen. Dit wil zeggen dat een roofvogel doodgaat, omdat deze een vergiftigde rat heeft gegeten. Want, als we alles gaan optuigen voor een goed ecosysteem, dan wil ik het niet in één klap verpesten. Om doorvergiftiging te voorkomen kies ik daarom voor de integrale aanpak van ENVU.” aldus Joan.

Een duurzame aanpak met een nieuw werkingsmechanisme

Joan: “Zeven dagen voorafgaand aan de baiting periode plaats ik de Harmonix® Monitoring Paste in de lokaasdozen. Zo kan de populatie wennen aan het lokaas. Tijdens deze periode stellen we vast of de lokaasdozen op de juiste plaats staan. Zodra de monitoring-pasta goed wordt opgenomen, schakelen we over naar de échte bait: Harmonix® Rodent Paste. Dit heeft een compleet nieuw werkingsmechanisme op basis van cholecalciferol. Het zorgt ervoor dat de ratten en muizen stoppen met eten en uiteindelijk sterven. Zodra we merken dat de Harmonix® Rodent Paste niet meer wordt gegeten, kunnen we weer overschakelen naar de Harmonix® Monitoring Paste én moeten we vertrouwen op het ecosysteem dat we buiten hebben opgezet. Zo kunnen we ratten en muizen op een natuurlijke manier beheersen. Niet binnen, maar buiten de stal!”

Harmonix Rodent Paste en Harmonix Monitoring Paste zijn producten van ENVU, voorheen Bayer Environmental Science. Envu heeft een speciaal platform ontwikkeld waar veehouders meer kennis over ratten- en muizenoverlast en de aanpak kunnen opdoen. Kijk op: www.nl.envu.com/rattenplatform

 **Amicus****Doelgerichte Rattenbeheersing**

- Soortspecifieke voerkist voor bruine ratten (*Rattus norvegicus*)
- Vermindert het risico op toegang door niet-doeldieren
- Vermindert het risico wanneer rodenticiden gebruikt worden
- Vermindert het risico wanneer klapvallen gebruikt worden
- Voorkomt aantasting van rodenticiden door slakken
- Het verminderen van risico's voor in het wild levende dieren moet worden overwogen als onderdeel van een milieurisicobeoordeling



Bij tests waren er geen aanwijzingen dat niet-doelsoorten zoals bosmuizen en kleine vogels de voerkist binnengingen.

Er werden ook geen slakken waargenomen in de kist, wat schade aan rodenticiden helpt voorkomen.



Video bekijken?
Scan de QR code!

Dennis Schel bij Anticimex

Dennis Schel is een bekend gezicht onder plaagdierbeheersers.

In 1996 kwam Dennis in aanraking met het vak "ongediertebestrijder" en heeft het sindsdien niet meer los kunnen laten. Samen met een prachtige groep collega's heeft Dennis tussen 1996 en 2018 binnen Rentokil veel kennis en ervaring mogen opdoen, maar ook de markt enorm zien veranderen. Van het veelvuldig uitzetten van rodenticiden naar het minimaal gebruik ervan, om vervolgens volledig over te stappen naar het werken op basis van IPM.

Dennis heeft kort een uitstap gemaakt als directeur bij een bedrijfswageninrichter, maar ook bij hem kroop het bloed waar het niet gaan kon. Om deze reden heeft hij zijn "comeback" gemaakt als branchmanager bij Anticimex, een toonaangevend bedrijf op gebied van duurzame en innovatieve oplossingen, waar hij vanaf 1 sept. jl. zijn ervaring en kennis mag delen. Ook geeft Dennis al enkele jaren nascholing bij Killgerm Training.



Dennis Schel



Ruud van Laere

Ruud van Laere begint opnieuw: Perfect Pest Control

In februari 2017 stond Anticimex plots op de stoep met de vraag of wij Excellent ongediertebestrijding wilden verkopen. In die periode kampte ik met gezondheidsproblemen maar groeiden wij als bedrijf extreem hard. Na een kort overleg met mijn vrouw Linda kwamen wij tot de conclusie dat wij open stonden voor een overname en vrij snel werd de deal gesloten. Op 1 juli 2017 werd Excellent ongediertebestrijding overgenomen door Anticimex.

Omdat wij in Zandvoort woonden en de toeristensector een interessante business zou kunnen zijn, kochten wij vrij snel een appartement op de boulevard voor toeristische verhuur. Een half jaar later hebben wij nog een pand aangekocht waarin wij 5 appartementen hebben gemaakt voor toeristische verhuur. Na een half jaar was dat project klaar. Het eerste jaar was dat super leuk! We deden alleen maar leuke dingen, lieten de toeristen binnen en waren met het mooie weer vaak op het strand te vinden. Maar op een gegeven moment ging ik mij toch vervelen. Via Killgerm kon ik nog binding houden met de branche en heb ik anderhalf jaar lang nascholingen mogen verzorgen voor Killgerm Training. Wat is het leuk om de kennis die ik in bijna 30 jaar heb opgebouwd met de plaagdierenbranche te delen! Nu bijna 2 jaar geleden heb ik via een bevriende relatie een nieuw bedrijf opgericht in een totaal andere business, namelijk luxe jachten. Dit betekende veel reizen en jachten opkopen in met name Zuid-Europa.

De jachten werden dan naar Nederland vervoerd, waar deze werden gestript en weer helemaal opnieuw werden opgebouwd zodat klanten er weer jaren van konden genieten. Halverwege dit jaar bleek de samenwerking met twee kapiteins op één schip toch niet zo goed te werken. Al snel werd besloten dat ik mij liet uitkopen en dat mijn compagnon de zaak zou voortzetten. Op 1 oktober 2022 heb ik mijn aandelenpakket overgedragen.

En nu?

In de 4,5 jaar nadat wij gestopt waren met Excellent werd ik nog steeds wekelijks gebeld door ex-klanten, potentiële klanten,

kennissen en vrienden met de vraag: "Ruud, wij hebben een probleem met ongedierte. Weet jij iemand die dit kan oplossen?". Al die jaren heb ik ze doorgestuurd naar collega-bedrijven. Vanaf de zomer ben ik eens gaan nadenken over wat ik nu zou gaan doen. Van vrienden kreeg ik meerdere malen dezelfde feedback, namelijk: "Ruud, je bent te jong om niets meer te doen. Ga weer voor jezelf beginnen". Concurrentiebeding zou geen probleem geven. Dat was 3 jaar en wij zijn 4,5 jaar verder.

Uiteindelijk is de kogel door de kerk: vanaf 1 januari 2023 begin ik "Perfect Pest Control". Ik zie voldoende uitdagingen met de nieuwe regels. Momenteel ben ik met 2 bedrijven in gesprek voor een overname, aangezien zij de nieuwe regels niet zien zitten. Mochten er kleine bedrijven zijn in Noord- of Zuid-Holland die willen stoppen, dan kunnen ze contact met mij opnemen.

Uiteindelijk kruipt het bloed waar het niet gaan kan...

Ruud van Laere
ruud@perfectpestcontrol.nl



Eindelijk is het zover

Na 30 jaar een nieuwe
aanpak in ratten- en
muizenbestrijding!

Bent u ook klaar voor een nieuwe aanpak?
Kijk dan voor meer informatie op
www.envu.com

Met zijn nieuwe werkzame stof Cholecalciferol:

- Rodenticide met nieuw werkingsmechanisme.
- Meer succes door pre-baiting.
- Resistentie breker.

